

Upravništvo: Ljubljana, Knafljeva
ulica 5. — Telefon št. 3122, 3123,
3124, 3125, 3126.
Inseratni oddelek: Ljubljana, Selen-
burgova ul. 3. — Tel. 3492 in 2492.
Podružnica Maribor: Aleksandrova
cesta št. 13. — Telefon št. 2455.
Podružnica Celje: Kocenova ulica
št. 2. — Telefon št. 190.
Računi pri pošt. ček. zavodih: Ljub-
ljana št. 11.842, Praga čisto 78.180,
Wien št. 105.241.

JUTRO

Naročnina znaša mesečno Din 25.—

za inozemstvo Din 40.—

Uredništvo:

Ljubljana, Knafljeva ulica 5. Telefon
št. 3122, 3123, 3124, 3125 in 3126.
Maribor, Aleksandrova cesta 13. Te-
lefon št. 2440 (ponoči 2582).
Celje, Kocenova ul. 8. Tel. št. 190.

Rokopisi se ne vračajo. — Oglasi po
tarifu.

Hoover zahteva odločitev o razorožitvi

Grožnja z odpoklicem ameriške delegacije iz Ženeve —
Angleški predlog za ustavitev oboroževanja v prihod-
njih petih letih

Pariz, 20. junija. — Kako poročajo iz Ženeve, je v krogih razorožitvene konference izšla naravnost senzijska vest, da je vodja ameriške delegacije, poslanik Gibson, v soboto popoldne telefonično govoril z Belo hišo. Predsednik Hoover je ob tej priliki energično zahteval, naj se že končno zaključi konferenca. Nekateri listi trdijo, da je tedaj govoril s Hooverom tudi senator Swanson, ki je po tem razgovoru izjavil, da je ameriška vlada že sita neskončnih debat na razorožitveni konferenci in da bo odpoklicala ameriško delegacijo, če evropske vlade ne bodo odkrito položile svojih kart na mizo. Prišel je čas odločitve, je baje izjavil ameriški senator. Zdi se, da bo Macdonald skušal na razorožitveni konferenci uveljaviti slično resolucijo, kakor so jo načelno sprejeli na lausanski konferenci, vendar pa politični krogi že ugotavljajo, da bo Gibson tako resolucijo odklonil.

Pariz, 20. junija. — Francoski listi naglašajo pomen razgovora, ki se je vršil med Paulom Boncourjem in člani ameriške delegacije Gibsonom, senatorjem Swansonom in Normanom Dawsonom. Na sestanku so baje skušali doseči sporazum med veleislami, da bi omogočili splošen dogovor o nekaterih omejitvah v oboroževanju. Kakor pravi »Petit Parisien«, gre za določitev najmanjše mere kvalitativne razorožitve, prepoved rabe določenih vojnih strojev, odpravo vojne s kemijskimi in bakteriološkimi sredstvi, redukcijo vojnih izdatkov in uvedbo stalne kontrolne komisije za nadzorovanje teh izdatkov.

Lausanne, 20. junija. AA. Predsednik angleške vlade Macdonald je imel te dni več razgovorov z voditeljem ameriške delegacije na razorožitveni konferenci Gibsonom. Macdonald je predlagal, naj bi velesile ukinile težko oboroževanje za dobo petih let. Na podlagi tega predloga naj bi države ukinile priprave za plinsko vojno, prenehale graditi tanke, podmornice, bombna letala in vojne ladje preko določene tonaže. Razen tega je Macdonald predlagal 5 odstotno znižanje oboroževanja v prihodnjih letih.

Ženeva, 20. junija. s. Ameriška, angleška in francoska delegacija na razorožitveni konferenci so se dopoldne sestale k ponovnemu razgovoru. Kakor se doznavja iz krogov delegacij, gre za to, da bi se v treh tednih dosegli praktični rezultati razorožitvene konference. Menijo, da se morda rezultati brezpogojno doseči glede na Združene države, katere stališče bi v vprašanih političnih krogih postalo najbrž še bolj trdovratno, ako se vsaj nekatera razorožitvena vprašanja, s katerimi se bavi konferenca, ne bi pozitivno rešila že to popoldne.

Pariz, 20. junija. s. Kakor poroča »Agence économique et financière«, pripravljala angleška delegacija v Ženevi nov protivojni pakt, ki bi bil omejen na 15 let in bi vseboval mnogo točnejše določbe o obveznosti udeležencev držav kakor pa Kelloggov pakt. Macdonald je izjavil ženevskemu dopisniku lista, da je potrebna odstranitev vsake vojne miselnosti, če se hoče prirediti gospodarska in finančna obnova sveta, ki se bo vršila le počasi in v etapah.

Pogajanja o praktični ureditvi reparacij

Odgoditev plenarne seje lausanske konference — Raz-
govori o konkretnih načrtih

Lausanne, 20. junija. — Danes so se zopet pričeli razgovori o reparacijah. Sestanek se je vršil v prostorih angleške delegacije in so se ga udeležili francoski ministrski predsednik Herriot, finančni minister Germain — Martin in strokovnjak Bizot, izmed Angležev pa Macdonald in finančni minister Chamberlain. Konferenca je trajala od 10. do 13.30. Kakor so izvedeli novinarji, so bila posvetovanja odločilnega pomena. Nanašala so se na nove smernice, ki jih je dobil francoski ministrski predsednik v Parizu. Pogajanja so se tudi o osnovnem programu konference.

Pri današnjem razgovoru je Herriot izrazil Macdonaldovo spomenico, ki nanovo precizira francosko stališče v reparacijskem vprašanju. Na koncu popoldanske seje, ki je bila le kratka, je bil izdan naslednji komunikat:

Sefti delegacij in drugi delegati držav, ki so izdali vabilo na konferenco, so se popoldne zbrali v hotelu »Le Chateau«. Predsednik konference je obvestil svoje tovaršice, da se vršijo med delegacijami razgovori o velikem problemu in da se bodo nadaljevali. Da se pridobi čas za razvoj teh razgovorov, je bilo določeno, da se odlogi plenarna seja, ki je bila določena za torek 21. t. m. ob 10. dopoldne.

V tukajšnjih merodajnih krogih splošno smatrajo glede na ta sklep, da hočejo nekoliko konkretizirati zadnje možnosti za ustavitev praktičnih načrtov, preden se sestane plenarna konferenca. Bolj pesimistično mnenje pravi, da se zdi odlogitev že zaradi tega potrebna, ker še ni dosežen zadosten sporazum glede vprašanja možnosti za ustanovitev konkretnega delovnega programa.

Obligacije nemških železnice

za plačilo vojnih dolgov

Pariz, 20. junija. d. Večje število francoskih listov se zavzema bolj kakor prej, da se mora končna likvidacija reparacij izvršiti z gospodarskimi in političnimi jamstvi. V zvezi s tem se bavi »Matine« z mislijo, ki je bila beje sprožena tudi v Lausani, namreč z izdajo obligacij nemških državnih železnice, ki bi si jih reparacijski upniki razdelili med seboj in bi jih mogli ponuditi v danem primeru Združenim državam kot plačilo za vojne dolgove.

Amerika pripravlja nov plačilni načrt

Washington, 20. junija. d. Ameriški združeni krogi računajo, da bodo upniki Združenih držav podvzeli v Washingtonu skupen korak ter zahtevali splošno revizijo dogovora o vojnih dolgovih. Več ameriških listov beleži govorico, po kateri se strokovnjaki ameriškega zakladnega urada že bavijo za ta primer z izdelavo posebnega plačilnega načrta, ki bi se uporabljal za države dolžnice. Ta načrt naj bi upošteval posebni položaj in plačilno sposobnost vsake posamezne države. Države, ki razpolagajo z znatno zalogo zlata, izkazujejo ugodno trgovinsko bilanco in imajo malo brezposelnih, naj bi plačale dolgove v polni meri, dočim bi se državam, v katerih obstoja resna gospodarska kriza, priznalo bistveno olajšanje njihovih dolgov.

Belgijski kralj za solidarno akcijo

Bruselj, 20. junija. — Belgijski kralj Albert je poslal belgijskemu ministrskemu predsedniku Renkinu, ki se sedaj mudi v Lausani, pismo, v katerem pravi med drugim:

Intervencija gospodarskih strokovnjakov je bila opomin državam, naj ne zapirajo svojih mej v razmerju z ostalimi državami, ker pomeni to oviro mednarodni izmenjavi blaga in onemogoča splošno med-

narodno trgovino. Na žalost niti ena izmed držav ni resno sprejela tega opomina. Še nadalje so se dvigale carinske tarife, uveljavljale nove uvozne prepovedi, kontingentirala izmenjava blaga in razglasila devizne omejitve. Posledice vsega tega so bile na eni strani popoln zastoj uvoza, na drugi strani nazadovanje lastnega izvoza. Slabe posledice se kažejo posebno v mednarodni trgovini, ki gotovo skoro popolnoma miruje. Države so sprito tega izgubile svoja tržišča. V njih lastno škodo jih sedaj uči izkušnja, da lastna tržišča nikakor ne morejo zadostno nadomestiti tržišča na tujem. Dokazano je, da si niti ena država z lastnimi silami ne more pomagati in izboljšati svojega položaja, marveč je potrebna skupna akcija, ker je mogoče odpraviti stisko, ki je zadela danes že ves svet, samo z mednarodno solidarnostjo. Smatram, da je potrebno, da da Belgija inšitacijo. Čvrsto pa verujem, da se bodo tej akciji priključile tudi ostale države in da bodo Belgiji izrazile priznanje. Nevaren položaj je mogoče odstraniti le z izpremembo gospodarske politike.

V lausanskih diplomatskih krogih je izzvalo to pismo veliko zanimanje.

Ustanovitev avstrijske fašistične stranke

Dunaj, 20. junija. g. Po večmesečnih pripravah se bo sedaj ustanovila fašistična stranka Avstrije. Člani stranke bodo imeli kakor v Italiji črne srajce. Tudi v znaku srajce bo rimski liktorski sveženj, ki ga bo obdajal venec planik. Jutri bo izšla prva številka strankinega glasila z imenom »Fašiste«, v katerem bo objavljen program stranke. Stranko so ustanovili mladi ljudje, ki so izšli iz narodno-socialistične stranke, pa so prišli v nasprotje z njo, ker odklanjajo socialistično idejo.

Mednarodna letalska tekma v Varšavi

Varšava, 20. junija. AA. Tu se je v prekrasnem vremenu in v impozantnih okoliščinah vršila mednarodna letalska tekma. Občinstva je bilo nad 50.000. Med drugimi so prisostvovali mnogostevilni zastopniki najvišjih oblasti in člani diplomatskega zbora. Pri tekmah turističnih letal so zmagali Poljaki, prav tako pri tekmah lovskih letal. Pri akrobatskih tekmah je zmagal Jugosloven z 32,5 točke, drugo nagrado pa je dobil neki Poljak. Pri pristajanju je dobil prvo nagrado neki Belgijec. Pri tekmah turističnih letal so dobili prvi dve nagradi Poljaki, tretjo nagrado Mihajlovič, četrto pa Jaklič.

Obletnica združitve Šlezije s Poljsko

Varšava, 20. junija. AA. Ob desetletnici združitve Šlezije s Poljsko so se vršile velike svečanosti v vseh poljskih mestih. Na javnih in privatnih hišah so razobesili zastave. Proslave v Varšavi so se udeležili tudi člani vlade in drugi zastopniki civilnih in vojaških oblasti. Govore je navzoče občinstvo sprejelo z velikim navdušenjem.

Ženski rekord v metanju diska

Varšava, 20. junija. AA. Iz Lodza poročajo, da je Jadwiga Weiss izboljšala svoj lastni svetovni rekord v metu diska. Vrgla ga je 42,43 metrov daleč.

SODBA V OFICIRSKEM PROCESU

Altaler in Atanasković obsojena na smrt, major Djokić na 15 let, pet obtožencev na 10 let, štirje oproščeni

Beograd, 20. junija. p. Na današnji razpravi je prvi govoril zagovornik obtožencev poročnik Altalerja, sodni kapetan Simša Ilić, ki je dokazoval, da njegov klient sploh ni kriv, zlasti pa ne po zakonu o zaščiti države. Ako je poročniku Milojkoviću pod njegovim pritiskom pomagal pobegniti iz zapor, ne spada ta krivda pod zakon o zaščiti države, nego kvečjemu pod vojaški kazenski zakon. Kako je Milojković prišel v zaporu do revolverja, ni pojasnjeno. Bilo je več možnosti, da ga je dobil bodisi iz godbene sobe nad zaporom, bodisi na stražišču, ki je skupno za aretirane in vojaške. Sama obtožnica priznava, da Altaler prej ni bil član organizacije in se je celo izogibal Milojkoviću. Zato ni mogoče, da bi ga pokojni Milojković mogel v razgovoru petih minut pretvoriti v komunisto. Vsekakor je gotovo, da ga je Milojković prisilil le z revolverjem, da ga je izpustil iz zapore. Altaler stražnikov ni mogel poklicati na pomoč, ker niso bili oboroženi, preden pa bi prišli do orožja, bi ga Milojković gotovo že ubil.

Zagovornik obtožencev poročnik Pankovića sodni kapetan Nenad Jovanović je v obširnem govoru branil svojega klienta, da sploh ni pripadal nobeni organizaciji. Bremeja ga samo izjava majorja Djokića glede spora, ki ga je imel s pokojnim Milojkovićem. Ta spor pa ni bil v nobeni zvezi s to komunistično akcijo, marveč je bil docela zasebna zadeva. Šlo je za denar, ki ga je Panković posodil Milojkoviću in ki mu ga ta ni vrnil. Obtoženec je bil vedno dober oficir in poteka iz zelo nacionalne rodbine.

Obtožena poročnik Milutinović je branil sodni kapetan Vladimir Ninković, ki je izjavil, da je njegov klient smatral svo zado za neresno in ji zato ni posvečal pozornosti. Ko pa je uvidel, da postaja stvar resnejša, je o tem obvestil svojega predpostavljene, majorja Djokića. Torci je izvršil svojo dolžnost.

Sodni poročnik Aleksander Jovanović je zagovarjal obtožena podporočnika Todorovića in Ristića. Dokazoval je, da sta oba njegova klienta popolnoma nedolžna in sploh ne bi spadala pred sodišče. Nikdar se nista družila z Milojkovićem. Čim je Todorović izvedel, da se snuje neka organizacija, je o tem obvestil svojega bataljonskega komandanta majorja Djokića, ki mu je povedal, da že sam vodi o tem preiskavo. Zato je upravičeno smatral, da je s tem zadostil svoji dolžnosti. Obtoženi Ristić pa je obvestil o vsem, kar mu je bilo znano, celo dva predpostavljena, majorja Djokića in kapetana Naumovića. Torci je v polni meri izvršil svojo dolžnost in se mu ne more očitati niti najmanjša krivda.

Podporočnik Markovića je zagovarjal sodni poročnik Milan Trifunac. Izjavil je, da je Marković s tem, ko je obvestil o zadeti majorja Djokića, izvršil svojo dolžnost. Vrh tega mu je major Djokić sam dejal, naj o tem molči, ker že on vodi preiskavo in bo zadevo pravočasno prijavil. Za njega je bil major Djokić neposredni predpostavljene in zaradi tega ni smatral za potrebno, da bi o tem obvestil še kakega višjega predstojnika. Nikdar se ni bavil s politikom, bil je dober oficir in vse prej, kakor pa naklonjen komunizmu. Zato naj ga sodišče oprosti.

Sodni poročnik Vladimir Pavlović je zagovarjal obtožena podporočnika Surdilo-
vića. Mnenja je, da je napravil vojaški to-
žilec napako, ko je tudi njegovega klijen-
ta postavil na zatožni klop. Surdilo-
vić niti ni vedel, da obstoja kaka organizacija. Čim
pa je od Ristića nekaj slišal, je o tem
takoj obvestil svojega predpostavljene in
se skrbno varoval, da ne bi zašel v to afe-
ro. Zato naj se oprosti vsake krivde in
kazni.

Obtožene podoficirje, podnadrednike Ilića,
Petrovića in Grujina je zagovarjal sodni
poročnik Oreš. Očrtal je položaj podoficir-
ja napram oficirju ter poudarjal, da so vsi
trije obtoženci le vršili svojo vojaško dol-
žnost. Nič niso vedeli o kakik organizaciji in
o kakem prevratu marveč so bili prepri-
čani, da grozi oficirjem nevarnost kakega
napada ter so bili pripravljeni braniti jih.
S tem so samo pokazali svoje vojaške vrli-
ne in zaslužijo, da se jih zato še pohvali.

Zaključni zagovori obtožencev

Ko so zagovorniki končali svoje govore, so dobili besedo še obtoženci sami.

Glavni obtoženec poročnik Atanasković je obširno orisal življenje, svojo vzgojo in razmere, v katerih je živel. Priznal je, da se je pregrešil, vendar pa njegova krivda ni tako velika, kakor jo slika obtožnica. Nič hudega se ni zgodilo. Živel je v slabih gmočnih razmerah. Zašel je v dolgove, ne po lahkomišelnosti, marveč pod silo raz-
mer. Od cele plače mu je ostalo samo 700
dinarjev. Često je bil obupan in je mislil
na samomor. Usoda je nanesla, da se je
seznanil v Milojkovićem. Zavedal se je, da
je to slaba tovarišija, toda v svojem du-
ševnem razpoloženju je podlegel njegovemu
vplivu. Milojković mu je vso stvar naslikal

tako, kakor da ni naperjena proti državi,
marveč samo proti kapitalizmu, ki škodu-
jejo narodu in državi, ter da bi izvršil sa-
mo koristno delo, če bi njegovemu početju
napravil konec. Ko mu je rekel, da je zra-
ven tudi major Djokić, ki ga je poznal kot
vestnega in vzglednega oficirja, mu je bilo
že to dovolj, da ni niti pomislil, da je na
napačni poti. Kesa se svojega dejanja, pri-
znava svojo krivdo, zaupa pa sodišču, da
ga bo pravično sodilo.

Na sličen način se je zagovarjal obtoženi
poročnik Altaler, ki je prav tako naglašal
v svojem govoru, da je podlegel slabemu
vplivu Milojkovića. Bil je vedno dober ofi-
cir in patriot ter ni niti pomislil, da je
zašel na napadno pot. Priznava svojo kriv-
do, prosi pa, da sodišče upošteva okolišči-
ne, v katerih se je vsa stvar odigrala, ter
ga milo sodi.

Major Djokić je govoril mirno in odločno.
Zavračal je vsako krivdo, ki mu jo pripisuje
obtožnica, ter naglašal, da je ravnal in po-
stopal, kakor so mu velevala vest, oficirska
čast in dolžnost. Od prvega dne, ko je stopil
v vojaško službo, pa vse do danes ni zakri-
vil ničesar ter je bil vedno dober oficir in
vnet rodoljub. Že v Avstriji je bil preganjan
zaradi svojega jugoslovenskega mišljenja.
Naposled je pobegnil iz avstrijske vojske in
vestopol kot dobrovoljec v srbsko vojsko. Bo-
ril se je za osvobodjenje in uedinjenje ter je
tudi v jugoslovenski armadi bil vedno na
svojem mestu. Od doma je bil dobro situran
in so mu bile iz materialnih razlogov take
avanture popolnoma nepotrebne. Vso kriv-
do, da se nahaja na zatožni klopi, nosi ka-
petan Naumović, ki ni postopal tako, kakor
bi bil moral. Če bi kapetan Naumović ne bil
šel preko njega, bi danes vsa stvar izgleda-
la drugače. Ne bilo bi na zatožni klopi ne
njega, ne drugih, marveč bi bila ostala vsa
stvar strogo tajna in ne bila bi okaljena
čast oficirskega zbora, armade in države.
V svojih nadaljnjih izjavah je Djokić po-
bijal posamezne navedbe obtožnice in zlasti
poudarjal, da ni res, da bi ga bili morali
še le pristiliti, da je izročil proglas, marveč
je to storil prostovoljno, čim je polkovniku
vso stvar pojasnil. Svoj zagovor je končal z
izjavo, da se čuti popolnoma nedolžnega ter
da prosi sodišče, naj ne napravi iz njega
jugoslovenskega Dreyfusa.

Poročnik Panković je podal pismo
obrambo, ki je bila prečitana. V svoji izjavi
naglašal, da si nima nihč očitati, da se zave-
da svoje nedolžnosti in da zaradi tega popol-
noma zaupa sodišču, ker je prepričan, da
ga mora oprostiti vsake krivde in kazni.

Poročnik Milutinović je v svojem go-
voru poudarjal, da ni pripadal nobeni orga-
nizaciji. Nikdar ni bil komunist, marveč ved-
no navdušen Jugosloven. Najboljši dokaz
njegovega prepričanja je dejstvo, da se je
o priliki študijev v Belgiji ob neki priliki
samo spodelal s 15 Italijani, ker so želeli
našo državo. Da ni v vsej stvari nastopil
odločneje, je samo posledica tega, ker stva-
ri ni jemal resno. Ne čuti se krivega in pri-
čakuje od sodišča pravične sodbe.

Podporočnik Todorović je zasnovo svoj
zagovor pred vsem na dejstvo, da ni pripa-
dal nobeni organizaciji in da ni nikdar bil
v tesnejših stikih z Milojkovićem. Vso za-
devo je smatral za plod domišljije in ji
zato ni pripisoval nikake važnosti.

Podporočnik Marković se hudo kesa, da
je zapleten v to afero, v katero je prišel
proti svoji volji. Nikdar ni bil komunist in

si tudi zato ni mogel misliti, da bi se mo-
gel kak oficir navduševati za komunizem.
Ko pa je videl, da je stvar vendarle do-
bila konkretnije oblike, je vso zadevo
prijavil majorju Djokiću in smatral, da je
s tem izvršil svojo dolžnost.

Podporočnik Ristić in Surdilo-
vić sta podala le kratke izjave, da se nikdar nista
bavila s politiko in da sta vso stvar, v ko-
likor jima je bila znana, obsojala. Zato
sta tudi takoj, ko sta za to izvedela, obve-
stila o tem svojega neposrednega predstoj-
nika majorja Djokića.

Na popoldanski razpravi so podali krat-
ke zagovore še podnadredniki Ilić, Pe-
trović in Grujin, ki so vsi trije na-
glašali, da jim o organizaciji ni bilo nič
znano in da so le izvršili svojo vojaško
dolžnost, hoteč braniti svoje predpostav-
ljene oficirje pred napadi.

Razglasitve sodbe

Ob 4. popoldne se je vojaško sodišče
umaknilo k posvetovanju, ki je trajalo do
7. zvečer. Naval občinstva je bil zelo ve-
lik, zato je bil dostop v sodno dvorano
dovoljen samo zagovornikom, novinarjem
in sorodnikom obtožencev. Vsi obtoženci
so bili sicer blede, vendar pa so mirno ca-
kali, da se odloči njihova usoda.

Ob 7.30 je stopil v dvorano sodni dvor
s sodnim polkovnikom Nikolićem na čelu.
Obtoženci so se v dveh vrstah postavili
pred predsedniško mizo. Votlo so odme-
vale v grobno tišino besede polkovnika
Nikolića, ko je glasno in razločno čital
sodbo, ki se v bistvu glasi:

pešadijski podporočnik Atanasko-
vić Dragoljub se obsoja na smrtno ka-
zen za dejanje iz točke 2. § 1. zakona o
zaščiti države;

pešadijski podporočnik Altaler Miro-
slav se obsoja na smrtno kazeno za isto
dejanje v idejni zvezi z dejanjem po 1.
točki 2. oddelka § 87. vojaškega kazens-
kega zakona;

Major Djokić se za dejanje po točki
2. čl. 2. zakona o zaščiti države obsoja
na 15 let ječe, od katere mora po odbitku
preiskovalnega zapora odsedeti še 14 let,
10 mesecev in 19 dni, računajoč od današ-
njega dne.

pešadijski poročnik Panković Bo-
židar, Milutinović Momčilo, Todor-
ović Dragoljub in Marković Marko
se za dejanje po 2. točki § 2. zakona o
zaščiti države obsoja na 10 let ječe, od
katere kazni se jim odšteje preiskovalni
zapor;

artiljerijski podnadrednik Ilić Živorad
se za dejanje po točki 2. čl. 1. zakona o
zaščiti države obsoja na 10 let ječe, od
katere se mu odbije preiskovalni zapor;
Vsi obsojeni se obsoja razen tega na
trajno izgubo državljanjskih pravic in na
trajno izgubo vojaških činov.

Pešadijska podporočnika Ristić Miloslav
in Surdilo-
vić Čedomir ter podnadrednika
Petrović Čedomir in Grujin Lazar se
oporočajo vsake krivde in kazni in se mo-
rajo takoj izpustiti na svobodo.

Obtoženci so sprejeli kazeno mirno. Opa-
žati pa je bilo, da so bili zelo deprimirani.
Ko jim je predsednik sodišča pojasnil, da
imajo pravico pritožbe na vršile vojaško
sodišče, so vsi obsojenci prtljavili priliz.
Predložiti ga morajo v roku treh dni. Ob-
sojence so po razglasitvi obsodbe odvedli
v zapor, vsi štirje oproščeni pa so bili ta-
koj izpuščeni na svobodo.

Krvavi izgrebi po Nemčiji

Zopetni pojav uniformiranih Hitlerjevih pristašev je iz-
zval krvave spopade z njihovimi nasprotniki

Berlin, 20. junija. d. Prvi ukrepi nove
nemške barbarske vlade, ki so omogočili
obnovo Hitlerjevih napadalnih odelkov, že
kažejo svoje sadove. Po vsej Nemčiji se
vrše krvavi spopadi med političnimi na-
sprotniki, ki se razvijajo v čim dalje
večje izgrede. V Monakovem so se večeraj
narodni socialisti poskušali upreti prepo-
vedi bavorske vlade o nošnji uniform, ven-
dar je policija njihovih demonstracijskih spre-
vod v uniformah razgnala. Aretirali so
več sto demonstrantov ter jim zaplenili
uniforme. Na dveh krajih je došlo tudi do
resnejših spopadov, ker so narodni sociali-
stični hoteli napasti policijsko stražo, pri
čem je prišlo tudi do streljanja.

Nastop uniformiranih narodno - sociali-
stičnih napadalnih odelkov je izzval za-
lasti v renskem industrijskem področju
v soboto ponoči in večeraj hude izgrede. V
Wuppertalu je prišlo do ponovnih prete-
pov in celo do streljanja, pri čemer je bilo
več ljudi ranjenih. V Barmenu in Elber-
feldu je bilo 12 oseb ranjenih in prepleja-
nih v bolnico. Tudi v Kölnu je došlo do hi-
lerjevskih izgrede. Ko je policija razga-
njala demonstrante, so jo iz narodno-sociali-
stičnega doma obmetavali z vsemi mo-
gocimi predmeti, tudi s stoli. Ranjenih je
bilo 6 oseb. Do najhujših spopadov je do-
šlo v Hagenu na Westfalskem, oziroma v
Haspeju, kjer so se komunisti in narodni
socialisti obmetavali z noži in se tudi ob-
streljevali. Pri tem je bilo 7 izgrede-
nikov huje, 25 do 30 pa lažje ranjenih.

O večjih spopadih poročajo dalje iz Duis-
burga, Gelsenkirchna, Bochuma, Harneja
in Wittena.

Berlin, 20. junija g. Bilanca političnega
terorja med skrajno desnico in skrajno
levico je od sobote in nedelje strašna. Več-
raj so bile v političnih bojih do katerih je
prišlo tudi v Berlinu, predvsem pa v Po-
renju, ubite tri osebe, nad 100 pa ranjenih.
Posamezne stranke zavračajo krivdo za spo-

pade druga na drugo. Dejstvo je, da so
komunisti zaradi zopetnega pojava uni-
formiranih narodnih socialistov pričeli s
živahnim delovanjem, zaradi česar se
mora del krivde za spopade vsekakor pri-
pisati komunistom. Na drugi strani je tu-
di ugotovljeno, da so bili izivajci unifor-
mirani narodni socialisti, kakor na primer
v Monakovem, kjer ni šlo za akcijo radi-
kalnih strank med seboj, temveč za de-
monstracijo narodnih socialistov proti ba-
varski vladi ter za poizkusen pohod v Mo-
nakovo. V nasprotju s prepovedjo demon-
stracij je prišlo že v soboto zvečer večje
število uniformiranih narodnih socialistov
iz okolice v Monakovo, kjer so se združili
z mcnakovskimi narodnimi socialisti. De-
monstranti so v noči od sobote na nedeljo
razbili več šip v stanovanju ministrskega
predsednika. Posredovati je morala poli-
cija ter nastopiti proti demonstrantom s
pendreki. Oddanih je bilo tudi več strel-
ov. Nekaj oseb je bilo ranjenih. 470 narodnih
socialistov je bilo aretiranih. Ker so se
spopadi ponovili po ukinjenju prepovedi
narodno-socialističnih napadalnih organi-
zacij, se pripisuje konferenci notranjih mi-
nistrov v državnem notranjem ministrstvu
velika važnost ter se pričakujejo odločil-
ni sklepi.

Odgoditev Piccardovega poleta v stratosfero

Basel, 20. junija. AA. Piccardov polet v
stratosfero je odložen na prve dni julija.
Nekateri instrumenti še niso izgotovljeni
in tudi novi čoln še ni prispel v Curih. Po-
belili ga bodo z belo barvo, da s tem osla-
be učinek sončnih žarkov. Na čolnu bo
osem malih okenc, ki bodo omogočala po-
gled navzdol in navzgor,

Prva seja banovinskega odbora JRKD

Poročilo g. ministra Ivana Pucija — Izvolitev stranknega vodstva za dravsko banovino

V nedeljo se je vršila v Celju v dvorani Celjskega doma prva seja banovinskega odbora JRKD za dravsko banovino, ki je bil izvoljen pred 14 dnevi. Seje so se skoro polnoštevilno udeležili vsi člani odbora, med njimi vsi slovenski senatorji in narodni poslanci. Navzoč je bil tudi minister za socialno politiko g. Ivan Pucij, dočim se je minister za trgovino dr. Albert Kramer opravičil s pismom, ki ga je na zboru prečital minister g. Pucij in v katerem toplo pozdravlja vse člane odbora ter želi njihovega delu najboljši uspeh.

Zborovanje je otvoril minister za socialno politiko in narodno zdravje g. Ivan Pucij, ki je bil skupno z ministrom dr. Kramerjem predsednik začasnega izvršnega odbora. Po toplem pozdravu vseh prisotnih je predlagal za predsednika zborovanja domačina g. dr. Kalana iz Celja; predlog je bil z odobravanjem soglasno sprejet.

Govor ministra Pucija

Ko je dr. Kalan prevzel vodstvo zborovanja, je podal minister Pucij kratko pregledno poročilo o političnem položaju. Izjavil je med drugim:

Zbirani na prvi seja banovinskega odbora JRKD za dravsko banovino smo danes podobni generalnemu štabu velike armade. Zbirali smo se tu oziroma, ki smatramo, da je potrebno in koristno, da se organiziramo v dravski banovinski moč in zdrava politična formacija, ki bo služila narodu in državi. Pri nas je pojem naroda in države tako rekoč istovesten. Kar delamo za državo, delamo za narod, kar storimo za narod, storimo za državo.

Mi, ki se zbiramo v okrilju JRKD, hočemo enotno, močno in zdravo državo, s kar najbolj široko decentralizacijo. Naši nasprotniki, ki se zbirajo drugod, so si edini le v tem, da negirajo vse, kar hočemo mi, drugače med njimi ni enotnosti. Srbski banovinski opozicijonci hočejo federacijo, če vam kdo pripoveduje, da so se z ostalo opozicijo sporazumeli za federativno ureditev naše države, potem jim tega ne smete verjeti, ker to ni res. Nimate srbskega politika, ki bi smel računati na uspeh pri svojih ljudeh, ako bi zagovarjal federacijo, ker se vsak srbski človek predobro zaveda, da bi bila taka ureditev naše države njen grob. Pa ne le v Srbiji, tudi narod v Vojvodini, Bosni in južnih krajih je tega misljenja. Za federacijo je le opozicija na Hrvaškem, s čim pa, da se tudi v krogih naše SLS — ali je to res ali ne, še ne vem — zavzemajo za federativno ureditev države.

To je torej, kar hoče takozvana opozicija. Kaj bi bilo z nami, z dravsko banovino, s Sloveniji v primeru, da bi prišlo do take ureditve države, pač ni treba razkladati. Treba je samo pogledati naš zunanji položaj, če bi imeli svojo državo Slovenijo, drugo Hrvaško in drugo Srbijo, in pomisliti tudi na nedolžne gospodarske posledice. V vsakem pogledu bi nam pretila nacionalna smrt. Zame se iz teh razlogov bi se morali Slovenci ne glede na to, kako politično mislimo, z vsemi močmi upreti vsemu, kar bi utegnilo razrahljati našo državno skupnost.

Svojo politično vojsko, ki jo organiziramo, moramo organizirati tako, da bo zmogla boriti se z vsemi nasprotniki. Složni moramo biti in enotni ter odločni do skrajnih mej. V borbi moramo zmagati, če hočemo živeti kot Jugoslovani in kot Slovenci. Zmagati pa moramo tudi za to, če hočemo živeti kot svobodni ljudje. Ne samo da bi federativna ureditev države vodila vse skupaj v propast, marveč bi v Sloveniji zavladal nepopisen teror. Poleg nacionalnih interesov mora biti zato pri nas govorila sila tudi čut samohranje. Vsakdo pa, ki hoče biti močan mora biti samozavesten in zdrav v notranjosti. Biti mora najbolje organiziran, navdušen, složen in ne sme se izgubljati v malenkosti.

Danes si bo banovinski odbor, ki tvori v dravski banovini vrhovni forum nove stranke, izvolil svoj ožji odbor, svoje predsedstvo. Nikoli pa ne mislite: sedaj smo izvolili vodstvo in mi, ki smo ostali zunanji, se lepo vsedimo in čakamo. Tako ne sme biti. Vi morate biti oni, ki so večno nezadovoljni. Noben uspeh ne sme biti zadosten, nego vedno morate zahtevati več in priganjati k novemu delu. Če boste delali tako, potem boste tudi vsi oni, ki boste v ožjem odboru, čutili, da ste tudi vi del tega našega skupnega orodja v rokah naroda. Ves narod, do zadnjega volilca morate vzgajati v tem duhu. Mi moramo biti samo kleče, kladivo, nakovalo, s katerimi si narod kuje svojo usodo.

Kar se tiče splošnega političnega položaja, je enak, kakor sva vam ga orisala s tovarštem dr. Kramerjem že na zadnjem zborovanju v Ljubljani. Ako se je situacija kaj spremenila, se je spremenila samo v tem pravcu, da tista opozicija, ki je morda računala, da bo dobila situacijo v svoje roke, je računala zelo napačno in se hudo ušela. Tudi če se je situacija v parlamentu in v senatu kaj spremenila, se je spremenila samo v tem pravcu, v katerem mi želimo, da se akcija poveča, da se razširi delo in da bomo aktivnejši in odločnejši. Z živahnim odobravanjem so zborovalci sprejeli govor in priredili g. ministru ob zaključku dolgotrajne ovacije.

Predsedstvo banovinske organizacije JRKD

Na predlog posl. Petovarja se je izvršila izvolitev predsedstva v zvezi s tem, tako, da je banovinski odbor tudi na ta način manifestiral svojo popolno enotnost. Med velikim aplavzom je bila soglasno izvoljena lista, ki jo je predlagal g. Tavčar z Raketa. Strankno vodstvo za dravsko banovino je po tej izvolitvi sestavljeno takole:

PRESEDNIK:

dr. Rajar Janko, senator, Krško.

PODPREDSEDNIKI:

Petovar Lovro, nar. posl. Ivanjkovi;

Pipan Ivan, posestnik, Vižmarje;

dr. Rape Stane, nar. posl., Ljubljana;

dr. Ravnihar VI., senator, Ljubljana;

ČLANI PREDSEDSTVA:

Arko Ivan ml., posestnik, Ribnica;

Azman Ivan, župan, Lesce;

Benko Josp, nar. posl. M. Sobota;

Cerar Anton, nar. posl., Kamnik;

dr. Goršek Milan, odvet., Sv. Lenart;

inž. Ivanovič Ivo, Trbovlje.

Juvan Rudolf, mag. urad., Ljubljana;

dr. Kalan Ernest, odvetnik, Celje;

dr. Lipold Franjo, župan, Maribor;

Matko Josip, posestnik, Gtina vas pri

Novem mestu;

Mrovlje Milan, nar. posl., Ljubljana;

dr. Pestotnik Pavle, prof. v pokopju,

Ljubljana;

Rajšp Josip, posestnik, Poljskava;

Ravtar Joso, veterinar, Kamnik;

dr. Rožič Val., senator, Ljubljana;

Sirc Franjo, industrijec, Kranj.

REFERENTI ODESKOV:

dr. Cepuder Jos. (propagandni odesk)

dr. Fuks Riko (mladinski);

Krejšič Anton (financi);

Mohorič Ivan (trgovinsko-obrtni);

dr. Novak Janže (kmečki);

dr. Puc Dinko (komunalni);

Ribnikar Adolf (tiskovni);

Tavčar Ivan (delavsko-socialni);

Trček Fran (gospodarsko-zadružni);

dr. Zalokar Alojzij (kulturni).

TAJNIK:

dr. Zajec Marj., odv. kand., Ljubljana;

BLAGAJNIK:

Marn Fran, uradnik, Ljubljana.

Novovoljeni senator dr. Janko Rajar je prevzel predsedniško mesto, burno pozdravljen od vseh prisotnih ter se s kratkim nagovorom zahvalil za izkazano mu zaupanje. Prosil je vse člane banovinskega odbora za podporo in sodelovanje ter obljubil, da bo vse svoje moči posvetil razvoju nove vsedrjavne stranke in delu za njene velike državne in nacionalne cilje.

V enakem smislu so se zahvalili za izvolitev vsi trije na zboru navzoči podpredsedniki g. Petovar, dr. Rape in dr. Ravnihar.

Izjava Nemcev

K besedi se je oglasil nato predstavnik nemške narodne manjšine v dravski banovini, kočevski odvetnik dr. Hans Arko, ki je v daljšem govoru oobal stališče nemške narodne manjšine do nove stranke in do države. Izjavil je med drugim:

»Slišal sem, da se širijo vesti, kakor da Nemci v dravski banovini niso lojalni in da niso za novo stranko JRKD. Kot predstavnik nemške narodne manjšine v dravski banovini lahko odkritosrčno in iskreno izjavim, da smo mi z vso dušo in z vsem srcem za to stranko, prav tako kakor naši sodržavljeni Slovenci. Pri zadnjih volitvah smo za svojega kandidata g. ministra Pucija šli s takim navdušenjem v volilno borbo, da je znašala volilna udeležba v našem srezu po 95 in celo po 100 odstotkov. Po 8. novembru nismo izpremenili svojega mnenja. Tudi mi smo trdno prepričani, da je treba nadaljevati to pot. Baš kočevski srez je pokazal, da je dobro organiziran in da smatra to stranko za onega činitelja, ki je pozvan, pomagati državi in ji dati vsa potrebna sredstva na razpolago, da se gospodarska kriza pri nas čimprej ublaži in olajša. Mi Nemci iz dravske banovine emu prav tako vdani tej državi, kakor vsi Slovenci kot večinski narod ter jo prav tako iskreno ljubimo kakor vi in ne zahtevamo nič drugega, nego da živimo v tej državi prav tako kakor vi. Lahko ste prepričani, da bomo mi prav tako za navdušenjem branili državo pred vsakim notranjim in zunanjim sovražnikom. Prosim vas, da te moje izjave ne smatrate za prazne fraze, marveč tako, kakršna je v resnici, iskreno podana iz srca v srce. Globoko sem prepričan, da v taki bratski slogi ne bomo živeli drug poleg drugega, marveč tesno povezani skupno življenja.

Jasna in odločna izjava predstavnika Nemcev je napravila na vse prisotne globok vtis in je bila z odobravanjem sprejeta.

Debata

V imenu banovinskega tajništva je dr. Zajec obrazložil, kako je zamišljena organizacija posameznih odeskov, kojih naloga je, da prouče vsa aktualna vprašanja javnega življenja ter da stavijo svoje predloge za delo stranke.

Nato se je razvila živahna razprava o delovnem programu za bližnjo bodočnost. V debati so se oglasili gg. dr. Dinko Puc, dr. Režek iz Novega mesta, dr. Janže Novak, Tomec, Lavtizar, dr. Trošt, posl. Ureš, Ambrož, Matkovič, dr. Roš, Vižmar itd. Posamezni govorniki so opozarjali tudi na rovanjenje nasprotnikov in stavili nasvete in predloge, kako bi se to razdiralno delo preprečilo.

Ob koncu se je predsednik dr. Rajar vsem govornikom iskreno zahvalil ter ob navdušenem odobravanju predlagal, da se odpošlje ministru Kramerju pozdravna brzojavka.

Ob 13.40 je predsednik zaključil prvo sejo banovinskega odbora JRKD za dravsko banovino.

Strašna avtobusna nesreča

Dunaj, 20. junija. e. V bližini Goissera pri Ischlu se je snoči zgodila strašna nesreča, ki je zahtevala pet človeških žrtev. Avtobus, ki je vozil proti Halstättskemu jezeru 20 oseb, je z vso silo zadel v neko zgradbo, nakar ga je zagnalo približno 20 metrov v stran. Zadel je v neko klop, na kateri so sedeli trije meščani iz Goissera, nato pa v kostonj ob cesti in se nazadnje prevrnil v jarek. Izmed treh Goisserčanov sta bila dva na mestu ubita, tretji pa hudo ranjen. Izmed potnikov v avtobusu so ostali le trije nepoškodovani. Trije so bili ubiti, 9 hudo ranjenih, ostali pa lažje. Motociklisti, ki so bili v bližini, so odpeljali ponesrečene potnike v Goisser, kjer jim je nudilo reševalno društvo prvo pomoč. Nesrečo je bilo povzročiti defekt pri zavori, nekatere priče pa trdijo, da je kriv šofer Josip Kast, ki je vozil s tretjo brzino kljub temu, da je cesta v bližini Goissera zaradi mnogih ovinkov zelo nevarna.

Hudo neurje v južni Italiji

Rim, 20. junija. g. Kakor poročajo listi iz Mesine, divja je južni Italiji že več dni močno neurje. Vihar, ki ga spremljajo močni nalivi, je na kulturah povzročil veliko škodo. Tudi iz Catagene 'avljajo o močnih viharjih s točo, ki so na poljih in vrtovih napravili veliko škodo.

Anglija in Irska

London, 17. junija.

O irsko-britskem sporu vsaj za enkrat prav za prav ne moremo govoriti, ker se afera od tega stadija še ni razvila in še ni jasno, ali bo sploh prišlo do pravega konflikta. Kljub neugodnemu poteku prvih pogajanj med dublinsko in londonsko vlado je še vedno velika možnost, da se uredi medsebojni odnosaji brez večjih zapletitve. Vsekakor pomeni sklep irske senata, ki se je postavil proti poslanski zbornici, znatno zavlačevanje zadeve.

Irski parlament je, kakor je znano, sprejel zakon o odpravi prisega angleškemu kralju, nakar je zakonski osnutek prišel pred senat. V senatu pa je prevladovala zmernejše pojmovanje in iz zakonskega predloga so bili črtani oni členi, ki so imeli namen, da izbrisajo iz irske ustave vse, kar jo veže na irsko-angleški sporazum iz leta 1922. Senat je tedaj nasprotno težnji, da se Irska popolnoma izloči v pravem pogledu iz britske skupnosti, v kolikor je ta fundirana v omenjenem sporazumu, ki je postal temelj sedanje irske samostojnosti. Morda sicer to ni končni namen senatove politike, marveč je hotel nemara le pridobiti časa, da se pripravi in omogoči mirnejša diskusija s predstavitelji Anglije, ter s tem izogne ostrejšim oblikam, ki bi jih mogla zavzeti sedanja faza razmerja med Londonom in Dublinom. Kajti zakonski predlog se po določilih irske ustave sedaj vrača pred parlament, ki ga bo nedvomno sprejel iznova v nespremenjeni obliki, nakar ga bo po ustavi moral sprejeti tudi senat. Toda ta procedura bo trajala še dolgo, trdi se, da morebiti celo leto, s čimer se vsa afera močno zavleče.

To je ena stran. Drugo je neposredni kontakt med De Valero in Macdonaldom, med oficelnimi predstavnikoma irske in angleške vlade. Kakor znano, je prvi kontakt končal z neuspehom. Pogajanja se niti prav pričetki niso mogla, že pri prvih razgovorih se je pokazalo, da med stališčem obeh vlad vsaj za enkrat ni mogoč kompromis. Na Angleškem sicer to ne pomeni mnogo, zakaj tu so vajeni, da najdejo kompromis tudi v stvareh, kjer na prvi pogled sploh ni najti srednje poti. Vendar pa bo to pot težje iskati sicer, da bi bile saturirane ekstremistične težnje De Valerove republikanosti ter ohranjeno stališče angleške vlade, ki hoče čuvati za vsako ceno enotnost britske imperije.

Da je ta prvi kontakt med De Valero in angleško vlado končal tako neuspešno, za to je očitno iskati krivde na irski strani. Obe stranki sta bili sicer skrajno rezervirani glede vsebine razgovorov. Toliko pa se ve, da je De Valera šel v svojih zahtevah še korak dalje nego dcslej v parlamentarni ofenzivi. Postavil je namreč zahtevo, da se Severna Irska, ki jo običajno označujejo z imenom Ulster, priključi svobodni Irski, ter na to nasloni obljubo, da je v tem primeru pripravljen dati Angliji znatne gospodarske koncesije. Odgovor na ta predlog je bil razhod; angleški zastopniki sploh niso mogli reagirati drugače kakor s popolno odklonitvijo. Zakaj tu je prizadet Ulster sam, ki sploh ne mara nič slišati o kakršnikoli združitvi z Irsko. To je ob tej priliki odločno poudaril tudi predsednik ulsterke vlade Craigavon. Protestanti Ulsteri bi se, če bi bilo treba, najbrž tudi z orožjem v roki branili zoper priključenje k katoliški Irski, o angleški vladi pa tudi moremo pričakovati, da jih v to ne bo sili. Vendar pa se zdi, da bi bil tu prav lahko mogoč kompromis, vsaj do neke mere; nekateri distrikti v Ulstru imajo namreč katoliško irsko prebivalstvo in tu bi se meja mrgla popraviti. Ali v Dublinu stoji na stališču, da mora ves otok obsegti samo eno državo Irsko, da se mora tedaj vse Ulster vključiti, o čemer pa seveda v Belfastu nečje ničesar slišati.

Dosedanji oficelni kontakt med Londonom in Dublinom je očitno imel namen pripraviti potrebno, da se za imperijalno konferenco v Ottavi čim bolj pospeši sporazum med Anglijo in Irsko, odnosno čemogoči spor. To se za enkrat ni posrežilo in sedaj je pričakovati, da se bo afera razvlekla silno na dolgo.

Vsesokolski zlet v Pragi

Slavnostna otvoritev zletne razstave

V soboto dopoldne je bila slovesno otvorjena zletna razstava v Obrtni palači. Slavnosti so prisostvovali med drugimi tudi ministrski predsednik Udržal, ministri dr. Slávik in dr. Viškovsky, praški župan dr. Baxa, s. Renata Tyrševa in starosta ČOS dr. Bukovsky.

Razstavo je otvoril dr. Sauer, predsednik zletnega razstavnega odbora, nakar sta govorila še ministrski predsednik Udržal in župan dr. Baxa. Letošnja razstava daleč prekaša vse dosedanje in je sad dvestoletnega truda razstavnega odbora. Razen kulturnega in zgodovinskega dela obsega letos tudi še gospodarstvo in je nekakšen sokolski velesejem. Razstavila so vsa področja, ki imajo kakršnekoli stike s Sokolstvom.

Okusno in skrbno urejena razstava je predvsem posvečena spominu dr. Miroslava Tyršev ob 100-letnici njegovega rojstva. V osrednji dvorani palače in v petih bližnjih sobah je razstavljeno vse, kar je v zvezi z njegovim sokolskim, umetniškim in znanstvenim delovanjem: literarna dela, knjige, publikacije, slike in fotografije v nepregledni množini. V sredi glavne dvorane stoji njegov kip, okrašen z zelenjem, cvetjem in narodnimi zastavami.

Veliko pozornost vzbujata samostojna oddelka poljskega in našega Sokolstva. V levem krilu palače imajo svoje razstave župe ČOS, ki nudijo obiskovalcu točen pregled o ustanovitvi, razvoju in stanju vsake župe. V desnem krilu sta dva oddelka, v katerih je prikazano, kako se med svetovno vojno organizirano rastle iz Sokolstva češkoslovaške legije.

Impozantna razstava je dokument visoke vrednosti slovanskega Sokolstva.

Šahovski turnir v Sliachu

Sliach, 20. junija. h. V današnjem 8. kolu sta oba Jugoslovana remizirala: dr. Vidmar s Canalom. Pirc pa z Maroczyjem. Stanje po 8. kolu: Flohr, Spielmann 6, Vidmar 5 in po! (1). Pirc 5, Bogoljubov, Canal 4 in pol, itd.

Mogočen shod v Gornji Savinjski dolini

Ljubno, 19. jun.

Vest, da se zakon o agrarni reformi izvaja po vsej kraljevini, samo ne v gorenjegrajskem okraju, je vzbudila vse kmečke prebivalstvo v našem srezu, zlasti široki krog agrarnih interesentov. Ti so sklicali v Ljubno velik shod, na čigar dnevni red je bila edina točka, razprava o agrarni reformi. Na zborovanje so povabili tudi iz Ljubljane g. dr. Janžeta Novaka in narodnega poslance g. Rasta Pustoslemška.

Shod se je vršil v nedeljo ob 9. na Forštu. Na sredi poljane je bil v senci košatih dreves postavljen govorniški oder, okrašen z državnimi zastavami in zelenjem. Na shod se je zbralo z vseh strani prostora okrožja več kakor tisoč ljudi. V imenu agrarnih interesentov gornjegrajskega okraja je otvoril shod g. Fran Purnat, posestnik v Bočni, ki je najprej pozdravil navzočega domačega poslance R. Pustoslemška in dr. Novaka in nato pojasnil, zakaj je bil shod sklican.

Predsednik sreske organizacije JRKD dr. Teodor Sbrizaj je orisal nastanek in razvoj škofovega veleposestva v gornjegrajskem okraju. Dr. Janže Novak je razpravljal o agrarnem vprašanju, poudaril, da ima gornjegrajski kmet pravico ne samo, da se mu odstopijo pašniki, marveč tudi gozdovi, in pozival navzoče, naj se krepko organizirajo in v borbi ne odnehajo, dokler si ne izvojujejo stare pravde.

Poslanec Rasto Pustoslemšek je v svojem govoru naglašal, da je vedno bil in bo tudi v bodoče zvest svojji volilni obljubi, da se bo vedno zavzemal za koristi svojih volilcev. Z vso verno se bo boril za izvedbo agrarne reforme tudi v gornjegrajskem srezu. To borbo pa bo mogoče uspešno zavrti samo, ako bo vse ljudstvo v okraju složno v svojem hotenju in združeno v eni falangi — v vsedrjavni stranki.

Vsi govori so bili sprejeti z burnim odobravanjem.

Z enakim soglasjem in splošnim pritjevanjem je bila odobrena tudi resolucija, ki vsebuje naslednje točke:

1. Prebivalstvo gornjegrajskega sreza, zlasti člani »Pašnih in gozdnih združenj«, zbrani 19. VI. 1932 na zborovanju v Ljubnem, ugotavljajo z vso odločnostjo in z vsem poudarkom, da je izvedba agrarne reforme na gornjegrajskem veleposestvu ljubljanskega škofa življenjske važnosti za prebivalstvo sreza, zlasti pa, da je rešitev ljudstva iz sedanje krize odvisna od takojšnje razlastitve plemniških pašnikov in njih dodelitve združenjam, da se s tem omogoči razvoj živinoreje, ki je ostala še edini, četudi skromen vir dohodkov tukajšnjega prebivalstva.

2. Zbor enodušno zahteva, da se nemudoma izvede odlok okrožnega urada v Mariboru z dne 25. I. 1925, št. 224, s katerim je bilo oddvojeno od gornjegrajskega veleposestva za gornjegrajske interese 4.925 ha planin. Ves ta svet je v agrarnem zakupu naroda že skozi 10 let in ga narod uživa. Zahtevamo, da se na podlagi tega užitega stanja z odmeritvijo na licu mesta oddvoji od ostalega veleposestva vsi planiški pašniki, ki jih narod uživa sedaj ali jih je užival kadarkoli v teku zadnjih 50 let, in se dodeli agrarnim interesentom po § 24. zakona o likvidaciji agr. reforme. To zahtevamo tudi v primeru, da bi se hotelo smatrati gornjegrajsko veleposestvo za cerkveno.

3. Narod gornjegrajskega sreza se ne odpoje agrarni reformi glede gozdov in zahteva, da se gozdovi vrnejo ljudstvu, takoj pa se mora izpolniti zakon o nakupovanju kuriva in stavbenega lesa, tako da bo nemogoče vsako izigravanje ljudstva.

Z vihranim odobravanjem je bila nato tudi sprejeta vdanostna brzojavka Nj. Vel. kralju in pozdravna brzojavka ministru poljedelstva Demetreviču.

Ko sta govorila še župan iz Nove stife g. Savineš in župan iz moziške okolice g. Znidaršič, je predsednik Purnat zaključil sijajno uspeši shod.

Gotovi ljudje so imeli nakane shod razbiti ali vsaj motiti. Nekdo iz Gornje grada je celo napovedoval, da bo na shodu na Ljubnem tekla kri. Ko so pa znani hujšakci videli ogromno množico zavednega ljudstva, ki so prihiteli na zbor od blizu in daleč, jim je upadli pogum in si niso upali niti blizu. In dobro so storili, ker bi drugače zborovalci kar na mestu obračunali z njimi.

Protituberkulozna akcija v rudniških revirjih

Trbovlje, 20. junija.

Na povabilo glavne Bratovske skladišnice v Ljubljani so se sestali v soboto ob 9. dopoldne v pisarni Bratovske skladišnice zastopniki občine Trbovlje in Zagorje, Bratovske skladišnice, Delavske zbornice, KJS, RK, Sokola in drugi, da se posvetujejo o ustanovitvi za našo dolino prepotrebne protituberkulozne dispanserja. Posvetovanje je vodil rudniški ravnatelj g. inž. Loskot. V glavnem je imela anketa nalogo, da poišče sredstva in način vzdrževanja dispanserja, sestavi pravilnik in izveditev kuratorija.

Seš-zdravniki glavne Bratovske skladišnice g. dr. Franta Miš je poročal o nujni potrebi ustanovitve protituberkulozne dispanserje. Stevilke, ki jih je g. doktor navajal, so za rudarske revirje naravnost porazne, saj pokazujejo, da znaša v teh krajih umrljivost zaradi tuberkuloze trikratno število povprečnega umiranja na tle bolezn! v dravski banovini. Da se ta bolezen omeji, je nujno potrebno, da se tak dispanser ustanovi. Bolnike bo pregledoval tedenski enkrat zdravnik specialista, ki bo dal tudi potrebna navodila in nasvete za zdravljenje. V dispanserju bo morala biti stalno zaposlena sestra bolničarka, ki bo obiskovala bolnike tudi na domu, jih nadzirala in jim dajala potrebna navodila. Stroški za vzdrževanje te institucije bi znašali letno največ 60 do 70 tisoč dinarjev. Po zakonu bi morala ustanoviti vsaka občina z nad 10.000 prebivalci tak dispanser. Ker se pa morajo tudi občine boriti s finančnimi težavami, je najbolje, če bi se združile sosedne občine in skupno ustanovile tak dispanser. Ravnatelj g. inž. Loskot je izjavil v imenu glavne Bratovske skladišnice, da bo dala leta na razpolago potrebno sobo v novi rudniški bolnici in nosila stroške za zdravila.

Za občino je izjavil g. Berger, da bo občina akcijo podprla v kolikor ji bodo do-

puščala sredstva. Občina bo morala zastaviti oskrbno sestro in je plačevati. Zupan občine Zagorje g. Grčar je izjavil, da bo tudi zagorska občina prispevala svoj del. Isto so izjavili tudi zastopniki ostalih socialnih in humanitarnih ustanov. Zastopnik Okrožnega urada, ki je ob enem zastopal tudi osrednjo Protituberkulozno ligo, je izjavil, da bo prispeval okrožni urad 10.000 Din in osrednja PTL pa 12.000 Din. Zastopnik Delavske zbornice g. Golmajer je izjavil, da bo Delavska zbornica gotovo podpirala to prepotrebno institucijo, vendar bi bilo potrebno ugotoviti vzrok zakaj je ravno v rudarskih revirjih toliko tuberkuloze. Razširjena je največ med rudarskim delavstvom, ki danes sploh ne doseže eksistenčnega minimuma. Naš delavec ne zasluži toliko, da bi se lahko dovoljno hranil. Tudi stanovanjske prilike močno pospešujejo širjenje te delavske morike.

Za predsednika pripravljalnega kuratorija je bil izvoljen g. inž. Loskot, ki bo pozval vse korporacije, da se izjavijo, v koliko bodo one prispevale k vzdrževalnim stroškom, ter nominirajo tudi svoje zastopnike v kuratorij. 16. julija se bodo ti zastopniki sestali in izvolili izjavi in širši kuratorij. Upati je, da bo zažel dispanzer poslovali že letos s 1. avgustom.

Nenavadna nesreča na železniškem tiru

Litija, 20. junija.

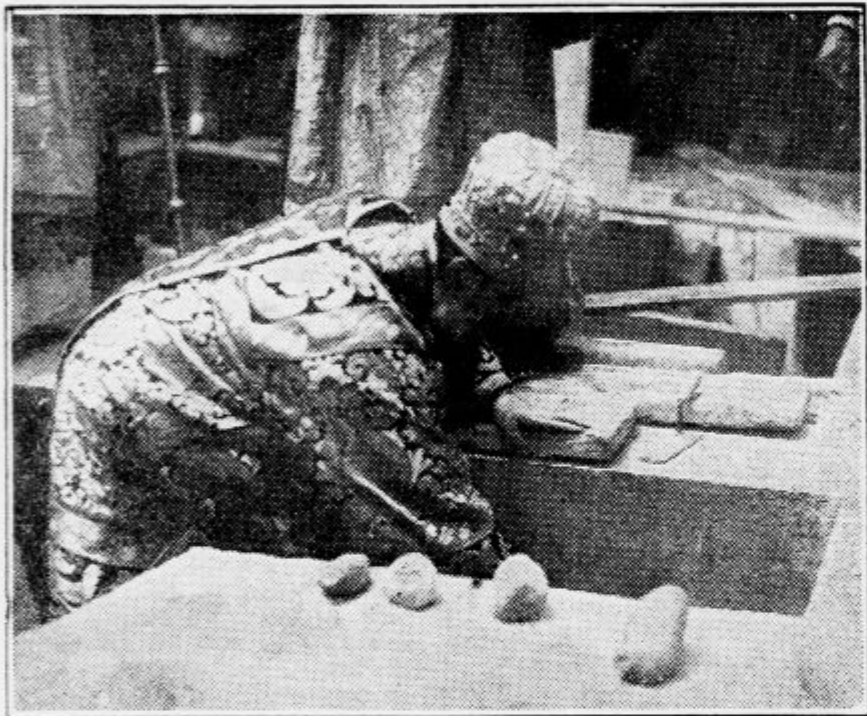
Blizu Jevnice se je v noči od sobote na nedeljo dogodila čudna nesreča. Dva mala posestnika iz Male Stange: Anton Zganjar, po domače Pengriček in njegov bratranec Franc Avsec sta vozila vse teden posestnika Kajžarju oglje v Ljubljano. V soboto sta peljala zadnjič in sta prejela tudi meždo. Ko sta se vračala domov, je bila že temna noč. Spotoma sta se po svojih navadi ustavljala v raznih kmetih in sta zaradi obilno zavžite pijače vse čas na vozu dremala in spala. Bl

Naši kraji in ljudje

Posvetitev temelja cerkve sv. Cirila in Metoda v Ljubljani

Sprejem patrijarha na peronu glavnega kolodvora. Župan dr. Dinko Puc pozdravlja v imenu Ljubljane cerkvenega poglavarja

Patrijarh Varnava udarja po temeljnem kamnu, pod katerim je zazidana posvetitvena listina

Ljubljana, 20. junija.

Z beograjskim brzovlakom ob 8.10 je prišel iz Celja patrijarh Varnava, da blagoslovi temeljni kamen pravoslavne cerkve v Trubarjevem parku. Visokega cerkvenega dostojanstvenika je pričakovala na peronu glavnega kolodvora številna množica odličnih predstavnikov oblasti, vojske in korporacij.

Patrijarhu, ki je bil oblečen v škrlatno rdeč ornat, pokrit z belo kamlavo, sta izročili soprog divizionarja B. Ilića in predsednika pravoslavne cerkvene občine dr. Hadžija, šopke rož.

V imenu mesta Ljubljane je patrijarha pozdravil župan dr. Dinko Puc, za njim pa ban dr. Marušič, divizionar Bogoljub Ilić, podban dr. Pirkmajer in drugi. Patrijarhu so bili predstavljeni vsi zastopniki oblasti in organizacij. Na peronu je bil polnoštevno zbran častniški zbor ljubljanske garnizije v paradnih oblekah.

Na čelu z divizijsko godbo, ki je igrala tudi na peronu, se je patrijarh z visokimi cerkvenimi dostojanstveniki v spremstvu gg. bana, župana in podbana v avtomobilu odpeljal v pravoslavno kapelo, kjer je patrijarh opravil tih molitev, nato pa nagovoril navzoče, ki niso imeli vsi prostora v kapelici sv. Nikolaja in jim podelil svoj pastirski blagoslov.

Ob 11.30 se je pričelo svečano blagoslavljanje temeljnega kamna nove cerkve v Trubarjevem parku. Že pred napovedanim časom se je zbrala v parku in na vogalu Aleksandrovi in Bleiweisove ceste množica občinstva. Ob parku na Bleiweisovi cesti je stala počastna četa vojakov. Za zastopnike je bila na severni strani temeljev nove cerkve postavljena tribuna, na kateri so zavzeli mesto številni odličniki, med drugimi gg. ban, župan, divizionar, podban, rektor univerze, upravnik narodnega gledališča, senator dr. Novak, poslanec Rasto Pustoslavšek kot zastopnik Vodenice družbe in JC-lige itd.

Slikovitost ornatov cerkvenih dostojanstvenikov, posebno še patrijarha in lepota obrednih ceremonij so napravili na vse navzoče najgloblji vtis.

Po končanih molitvah je arhitekt g. Korunović prebral spominsko listino, na katero so se podpisali vsi odlični udeleženci svečanosti. Pengament govori, da je bila leta 1932 postavljena v Ljubljani cerkev v spomin in čast slovanskima blagovestnikom sv. Cirilu in Metodu, za časa, ko je vladal kralj Aleksander I., bil poglavar srbske pravoslavne cerkve patrijarh Varnava, ban dravske banovine dr. Drago Marušič, župan mesta Ljubljane dr. Dinko Puc itd.

Navzoči so si ogledali listino napisano z dekorativnimi črkami in okrašeno z ornamentami, nakar so jo vtaknili v stekleno posodo in zalili s posvečenim oljem. Vse skupaj so položili v kovinsko škatlo, nanjo pa položili temeljni kamen z vklesano letnico 1932. Na ta kamen pa je patrijarh vrget štiri manjše kamne in s tem zaključil posvetitveni obred. Godba je zaigrala državno himno, ko so se utihnil odmevi toplice, je patrijarh spregovoril na vse navzoče.

Po blagoslovitvi temeljnega kamna pravoslavne cerkve v Ljubljani se je odpeljal patrijarh s svojim spremstvom v hotel Union, kjer je priredila srbska pravoslavna cerkvena občina visokemu gostu na čast v restavracijskih prostorih banket. V restavracijski dvorani so bili že polnoštevno zbrani člani srbske pravoslavne cerkvene občine in najodličnejši predstavniki naše javnosti kot povabljeni gostje, ko so zadoneli akordi vojaške godbe in je stopil v dvorano patrijarh Varnava, za njim pa zastopnik Nj. Vel. kralja divizijski general g. Bogoljub Ilić in ban dravske banovine

g. dr. Marušič. V dvorani zbrana srbska pravoslavna cerkvena občina, ki je bila številno zastopana tudi po predstavnikih ruske kolonije v Ljubljani, je z gosti etoje sprejela visokega cerkvenega dostojanstvenika.

Med obedom, ki je bil verna slika iskrene prijateljstva in bratstva med Slovenci in Srbi, je bilo izrečenih več zdravic, ki so pričale, s kolikim veseljem so bratje Srbi sprejeli vest, da bo stal tudi v Ljubljani na enem najlepših krajev pravoslavni hram. Prvi je izrekel prisrčno zdravico našemu narodnemu kralju in narodnemu očetu Nj. Vel. kralju Aleksandru I., ki naj mu Bog pomaga voditi naš narod in močno Jugoslavijo v lepšo, srečnejšo bodočnost. Patrijarhove besede, prežete globoko ljubezni do vseh državljanov Jugoslavije ne glede na versko prepričanje, so bile sprejete z enodušnim odobravanjem. Drugi se je oglašil k besedi predsednik srbske pravoslavne cerkvene občine v Ljubljani vseučiliški profesor g. dr. Hadžij, ki se je prisrčno zahvalil patrijarhu, da je z osebno navzočnostjo počastil veliki praznik pravoslavne občine in blagoslovil temeljni kamen hrama, kjer se bodo v bodoče še z mnogo večjim uspehom in ljubeznijo širile velike ideje slovanskih blagovestnikov sv. Cirila in Metoda. Protu g. Djordje Budimir se je zahvalil vsem, ki so kakorkoli pripomogli, da se je najbolj vroča želja pravoslavni bratov v Ljubljani tako hitro približala uresničenju in da pravoslavni cerkveni občini ne bo treba več iskati zavetlišča po raznih zgradbah, temveč, da bo imela svoj hram, ki bo žarišče njenega duhovnega življenja.

Govorili so še episkop zagrebske episkopije dr. Maksimir Hajdin, predsednik srbske pravoslavne občine na Dunaju g. Svetislav Jovanović in ustanovitelj pravoslavne cerkvene občine v Ljubljani, naš popularni zdravnik g. dr. Pavle Avramović. Na spontan odobravanje so naletele iz srca prikipele besede g. Svetislava Jovanovića, ki je dejal, da je srbska pravoslavna cerkvena občina na Dunaju, pod čije okrilje so spadali svoj čas redki pravoslavni verniki v Ljubljani, še s posebnim veseljem sprejela vest, da je mlada pravoslavna cerkvena občina v Ljubljani v razmeroma kratkem času tako daleč napredovala, da je že položila temelj svojih cerkvi, ki jo v kratkem zgradi. In viharno poskanje se je razleglo po dvorani, ko je izpregovoril g. dr. P. Avramović, češ, da že dolga leta dehuje med Slovenci in da mora odkrito priznati, da Slovenci iz vsega srca ljubijo Srbe in da so mnogo storili, da se zgradi v Ljubljani pravoslavna cerkev.

Slednjič se je oglašil k besedi ponovno episkop zagrebske episkopije g. dr. Maksimilijan Hajdin, ki je med splošnim odobravanjem ugotovil, da bi lepa svečanost blagoslovitve temeljnega kamna srbske pravoslavne cerkve v Ljubljani ne bila dostojno zaključena, če bi se ne spomnili največjega dobrotnika novega pravoslavne hrama, znanega ljubljanskega trgovca g. Medica, ki je daroval za pravoslavno cerkev 125.000 Din in izjavil, da bo tudi v bodoče po svojih najboljših močeh podpiral to plemenito akcijo.

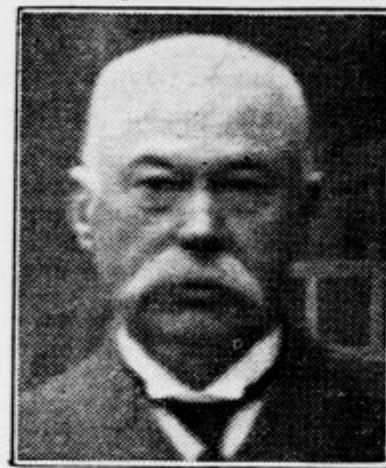
S tem je bil intimni banket zaključen in udeleženci so se z izrazi globokega spoštovanja poklonili odhajajočemu poglavarju srbske pravoslavne cerkve.

Ob 17. je Nj. Sv. patrijarh Varnava sprejemal v sejni dvorani magistrata. Dvorana in stopnišče sta bila vsa okrašena s cvetjem. Dvorana je bila polna odličnega občinstva. Navzočih je bilo mnogo oficirjev s soprogami in divizionarjem in njegovo soprogo na čelu. V presrečnem razgovoru o verskih zadevah je ostal patrijarh med svojimi verniki nad trideset ur, njegovo spremstvo pa si je ta čas ogledalo vse zgodovinske zanimivosti rotovža.

Pri hemeroidalni bolezni, zagatenju, natrganini črelih, abcesih, sečnem pritisku, odebelitvi jetrih, bolečinah v križu, tesnobi v prsih, hudem srčnem utripanju, napadih omotice prinaša uporaba naravne »Franz Josefove« grenčice vedno prijetno olajšanje, čisto tudi popolno ozdravljenje. Strokovni zdravniki za notranje bolezni svetujejo v mnogih slučajih, da naj pijejo taki bolniki vsak dan zjutraj in zvečer pol čaše »Franz Josefove« vode. »Franz Josefova« voda se dobi v vseh lekarnah, drogerijah in specializiranih trgovinah.

Smrt zaslužnega Sodražičana

V nedeljo je v častitljivi starosti 84 let umrl v Sodražici, kakor je ponedeljsko jutroče že obširneje poročalo, g. Jurij Drobnič, ugleden sodražički gostilničar

in posestnik. Polkojnik je bil splošno priljubljen mož. Bil je pred vojno celih 18 let župan sodražičke občine in po vojni nekaj časa gerent. Kot dolgoletni čestni odbornik in načelnik ima velike zasluge za gradnjo nove ceste Sodražica—Loški potok. Bil je vedno odločen naprednjak. Ohranjen mu bodi časten spomin!

Nočni vlom sredi Celja

V noči od nedelje na danes je bil izvršen v najživahnejši in najprometnejši celjski ulici, v Aleksandrovi ulici, drzen vlom v delavnico in trgovino krojaškega mojstra g. Franca Meška. Vlomilec je nasilno odprl dvorišna vrata krojaške delavnice, nato pa istotako nasilno vlomil vrata v drugo delavnico, iz katere je izkušal priti v tretjo sobo, kjer se nahajata dol skladišča in pisarna. Toda ta vrata so se mu uprla in je moral izrezati poleg ključke decimeter lesenih vrat. V tej sobi je odprl dva velika

Grenčica Hunyadi Janos je najzanesljivejša in najidealnejša odvajalno sredstvo.

Prizora s posvetitve pravoslavne cerkve v Celju

Pogled na novo pravoslavno cerkev ob času slavnostne posvetitve

Njegova svetost patrijarh Varnava bere v velikem ornatu posvetitvene molitve ob asistenci visoke pravoslavne duhovščine

KULTURNI PREGLED

Dvoje gostov v ljubljanski operi

V soboto sta v operi »Viktorija in njen huzar« gostovala gđ. Pavla Udovičeva v ulogi Viktorije in g. Vladimir Skrbinšek v ulogi njenega moža konzula Cunleighta. Oba sta člana mariborskega gledališča. Gđ. Udovičeva je Primorka. Naselila se je v Mariboru ter kmalu postala članica pevskega zbora mariborskega gledališča. Njene pevske in igralske sposobnosti so ji kmalu odprle pot do samostojnih, obsežnejših partij. Prilagojena se ji zlasti uloge tako zbrane »Spleloperce«, odnosno operele z višjo tendenco. Imenujemo jo lahko mladostno subreto, ki se bo lahko že prav kmalu povzpela n. pr. do Marinke v »Prodani nevesti«, in te podobnih ulog. V svoji veliki ambicioznosti in želji po strokovni pevski naobrazbi in izpopolnitvi lepega glasovnega materiala posepa pouk pri naši priznani in odlični pevski učiteljici g. Foedranspergovi, kjer tudi neverjetno naglo napreduje. V Mariboru je kot operetna pevka na najboljšem glasu in je prav, da se ji je končno omogočil nastop tudi v Ljubljani. V ulogi Viktorije je bila splošno nekoliko nervozna in vezana, a se je čim dalje bolj sproščala in naposled tako razžvela, da je dosegala pri odprtju scene, kakor tudi ob sklepu aktov cele plobe burnega aplavza. Njena gladka, mirna in izrazna srednja glasovna lega, se lahko povzpne v prav gorke, probojne, lepo zveneče visoke tone, ki kažejo že sedaj zaokroženo glasovno vzgojo. V okviru, kakor sem ga označil, bo naredila brezdvomno izvrstno kariero.

Prav prijeten, baritonalen glas ima tudi

g. Vladimir Skrbinšek. V prvi vrsti pa je bil njegov Cunleight dokaz, da je gospod dramski karakterni igralec, ki se pa uspešno v svojem serioznemu značaju primernih ulogah udeležuje tudi v operi.

Oboje gostov v »Viktoriji in njenem huzarju« je doseglo popoln uspeh in se nadejamo, da ju bomo na našem odru lahko še večkrat pozdravili.

Zbornik naših prirodoslovcev

Prirodoslovna sekcija Muzejskega društva za Slovenijo pravkar razpošilja zaključni snopič I. knjige svojih Prirodoslovnih razprav. Snopič prinaša trije znanstveni prispevki, ki jih pojasnjuje 38 slik in 7 tabel v avtotypiji. Peter Us razpravlja na podlagi lastnih raziskavanj o »embrijonalnem razvoju ktenofor«. Ktenofore ali rebrasi so izredno nežne, kot steklo prozorne morske živalce, ki jih časih morski tokovi prinašajo v ogromnih količinah; njihovo telo je nadahnjeno z najnežnejšimi barvnimi odtenki, od temena sem pa se v osmerih meridianih preliva in izpreminja v vseh mavričnih barvah, kadar utripajo v teh meridianih namršene veslane pločke in jih obseva sonce. Zato prištevamo ktenofore med najlepše oblike morske faune. Predvsem pa zanimajo ktenofore zoologa - strokovnjaka. Njih izredna pozicija v živalskem sistemu, sorodstvene vezi, ki jih na videz vežejo kar z dvema živalskima debloma, vse to že od nekdaj mika strokovnjake, da bi rešili uganko njihovega porekla. Svoj čas so namestili ktenofore na podlagi grobih morfoloških podobnosti med mehovec ali celenterate in

tamkaj so zaradi vztrajnosti in komednosti ostali do danes. Podrobnejša raziskavanja njih ustroja in razvoja so dokazala nevedržnost te pozicije, obenem pa so odkrila zanimive vezi, ki vežejo ktenofore z morskimi polikladi iz skupine črvov vrtnarjev. Tu je zastavljen Us s svojim delom. Preiskaval je embrijonalni razvoj oblike Hormiphora ter v marsikaterem važnem pogledu izpopolnil ali pa izpravljal naše dosedanje znanje. Hkrati je opozoril na tako značilne vzporednosti v razvoju ktenofor in turbularjev, da bo treba končno vendar slediti argumentaciji onih avtorjev, ki so že svoj čas dokazovali sorodnost ktenofor in polikladov. Material za to delo je bil nabran v našem severnem Jadranu, deloma na ekspedicijski ladji »Vila Velebita«. Delo je bilo izvršeno v zoološkem inštitutu ljubljanske univerze.

V drugi razpravi obdeluje dr. Stanko Karaman, kustos zoološkega muzeja v Skopju, v svojem »S. prinosu poznavanju sladkovodnih amfipodov« amfipode podzemskih voda. Pobuda k tej monografiji je izšla iz Društva za raziskavanje jam, ki je l. 1931. organiziralo znanstveno odpravo v veliko podzemeljsko jamo Vjetrenice v Hercegovini. Material, ki ga je nabral avtor v tej jami, in prispevki, ki so mu jih doposlali iz ostalih delov Jugoslavije, a tudi iz Češkoslovaške in Nemčije, je rabil za podlago tej monografiji. Pozemelski amfipodi so bili do sedaj jako nepopolno in neenotno obdelani. Karaman podaja izredno točne popise in karakterizacije posameznih oblik v besedi in sliki. Sistematski dosežek je izredno bogat. V dopolnjenem nemškem materialu je ugotovil in opisal Karaman 3 nove vrste, na podlagi češkega materiala je postavil dve novi sovrsi, v Vjeternici sami pa je odkril novo vrsto neenakonožev Hadžia fragilis, ki ustanavlja obenem nov rod Hadžia. Tej obliki se pridružuje nova vrsta Hadžia glori-

gjevič iz Skoplja. V okviru pri nas jako razširjene vrste Niphargus iliđensis ugotovi iz Strazišča pri Kranju novo sovrsito Niphargus iliđensis slovenicus. Poleg morfološke - sistematskih podatkov prinaša ekološka opazovanja in misli o genezi posameznih oblik. S to razpravo so postali podzemeljski neenakonožci Jugoslavije preiskani bolj, kakor iz preležane večine ostalih evropskih dežel.

V zadnjem prispevku se bavi Ivan Rakovec z »miocensko favno kamniškega predgorja«. Ob začetku miocenske dobe je Pannonsko morje znova udrlo globlje v teritorijo današnjih Savinskih Alp, ki so v svojih velikih obrobah bile tedaj že izoblikovane. To miocensko morje jih je obliko od severa in juga in je tudi v dolini današnje Save seglo višje proti Gorenjski. Bilo je to zadnje morje, ki je od obeh strani oblikovalo zvožje Savinskih Alp. Uvedline tega morja so posebnost izdatne v bližini Kamnika in zelo bogate okamenin. Po svojem značaju pričajo, da so nastale v bližini morskega obrežja. Na tem ozemlju, v gričevju, ki se razprostira med Pšato in Kamniško Bistrico, je pokopini župnik Robič dolgo vrsto let z vso vneto nabiral okamenine. V določevanje jih je pošiljal graškemu paleontologu Hilberju. Robičeva zbirka je prešla v last ljubljanskega Narodnega muzeja. Tu jo je pregledaval avtor ter opazil, da mnogi eksemplarji sploh še niso določeni, ali pa so določeni napačno, pri drugih zopet determinacija na ustreza več današnjemu stanju paleontološke vede, ki je odtlej mnoge vrste razcepil v večje število novih vrst ali sovrsi. Zato se je Rakovec znova lotil miocenskega kamniškega materiala, ki ga je izdatno pomnožil na lastnih ekscurzijah v terenu. V svoji razpravi se oзира skoro izključno na oblike, ki so ali regionalno nove ali pa ki jih je bilo treba, sledeč novejšim izsledkom, razcepiti v nove

vrste in sovrsi. Med opisanimi školjkami in polži, ki se jim pridružuje en rak, je ugotovil avtor 4 nove vrste in 2 sovrsi.

Prva razprava je pisana v slovenskem, ostali dve v nemškem jeziku z izvečkom v srbohrvaščini, oziroma slovenščini. Ta ali oni se je morda že vznemirjal, ali pa se utegne še vznemirjati nad nemškim jezikom nekaterih publikacij. Toda izsledki prirodoslovstva v splošnem nimajo izrazitega lokalnega značaja; svoj edini smisel in pomen dosežejo šele v okviru celotne vede, zato morajo biti pisani tako, da jih s pridom lahko uporablja specialisti katerekoli narodnosti. Prav posebno pa tvorijo prirodoslovne vede že od nekdaj mednarodno občestvo, ki se trudi, da svoje izsledke na kar najbolj uspešen način posreduje strokovnjakom vseh narodov. Nemške prirodoslovne revije prinašajo n. pr. angleške in francoske prispevke. Naloga naše doraščajoče generacije pa je, da si osvoji francosčino in jezikovnem in miselnem oziru v toliki meri, da bo sposobna svoje izsledke in misli izraziti tudi v francoskem jeziku.

Naposled je treba omeniti še prilogo, ki kaže, s kolikimi znanstvenimi inštituti in glasilci zamenjava Muzejsko društvo v Ljubljani svoje publikacije. S tem omogoča tudi izosemce vpogled v naša znanstvena raziskavanja, obenem pa dobivajo naši raziskovalci tujo literaturo, ki po svoji vrednosti že sama odtehta stroške za izdajanje »Prirodoslovnih razprav«.

G. Meštrovicova razstava v Zagrebu, ki je vzbudila toliko pozornosti kot nobena druga, je v času od ponedeljka do vključno četrtka (23. t. m.) odprta brez vstopnine. Priporočamo vsem, ki pridejo v teh dneh v Zagreb, da si ogledajo Meštrovicovo umetlino v Umjetničkem paviljonu.

Zbornik naših prirodoslovcev

Domače vesti

*** Izpremembe v državni službi.** Administrativni uradnik Ivan Slapničar je imenovan za kontrolorja pri direkciji pomorskega prometa v Splitu, podnačelnik kočevskega sresa Ivan Bavdek pa za sreskega podnačelnika v Ljubni. Tajnik sreskega načelstva v Kranju Stefan Plut pa je trajno upokojen.

*** Naša vojska na vsesokolskem zletu v Pragi.** Kakor leta 1926. ob osmem vsesokolskem zletu, tako bo tudi na letošnjem devetem vsesokolskem zletu v Pragi zastopana jugoslovanska vojska z reprezentativnim oddelkom, za vojaško-sokolskim oddelkom. Ta odred sestavlja 81 gojenecev pomorske vojne akademije v Dubrovniku in podoficerške šole vojne mornarice, 80 gojenecev vojne akademije v Beogradu in 80 gojenecev pehotne podoficerške šole v Beogradu. Z njimi pojde v Prago tudi vojaška godba iz Vrška, Komandant oddreda je polkovnik Dragotin Živanović, komandant vsega transporta pa brigadni general Stevan Knežević. Odred odpotuje z ladjo »Kraljica Marija« po Dunavu iz Bratislave pa z železnico v Prago, kamor prispje 4. julija. Ves odred naše vojske bo v Pragi gost českoslovaškega ministrstva za narodno obrambo. Zletnih svečanosti v Pragi se udeležijo tudi posebna delegacija ministrstva vojske in mornarice: načelnik glavnega generalnega štaba armadnega general Milica Mločanović, brigadni general Stevan Knežević, generalštabni polkovnik Milica Zelenska in pehotni polkovnik Stanjojevič.

*** Slava našega orožništva.** V nedeljo, prvi dan pravoslavnih blinokosti, se je kot spominjska slavnost na leto 1862., ko so se orožniki odlikovali v borbi proti Turkom in v obrambi Beograda, vršila slava komande orožništva kraljevine Jugoslavije. Slavo so se udeležili delegat Nj. Vel. kralja general Jovanović in mnogi drugi dostojanstveniki. Komandant orožništva general Marković je imel govor o delovanju in zaslugah orožništva v borbah za osvoboditev in uniženju Jugoslavije. Pri tej priliki so bile razdeljene tudi nagrade zaslužnim orožnikom iz vseh krajev države.

*** Francoska vlada kupuje Meštovičevu skulpturo.** Francoskemu poslaniku v Beogradu, ki se je par dni mudil v Zagrebu, je bil v Zagrebu prirejen banket, na katerem je poslanik Nagyar kipurju Meštoviču sporočil, da mu bo francoska vlada odkupila neko skulpturo z njegove razstave v Zagrebu.

*** Velike svečanosti v čast l. 1914.** padlim junakom bodo 28. t. m. na Ceru. UROIR vabi tovariše na udeležbo teh svečanosti. Voznja bo polovljena. Prijave je čimprej dostaviti na pododbor UROIR v Ljubljani.

*** Šahovski turnir na Golici.** Šahovski odsek »Svobode« na Jesenicah, priredi pod pokroviteljstvom predsednika »Svobode« na Jesenicah g. Ovetka Kristana 29. t. m. na vrhu Golice I. šahovski turnir na prostem. Dispozicije so naslednje: Turnir bo 29. t. m. v sredo na praznik sv. Petra in Pavla na vrhu Golice (v primeru slabega vremena bo dan objavljen do 27. v Ljubljaniških dnevnikih) in se prične ob 8. zjutraj. Turnir bo po sistemu izločilnih tekmovalni, pri čemer premagani vedno takoj izpade iz nadaljnjega tekmovalstva. Zmagovalec bodo igrali po istem sistemu naprej, do končne odločilne tekme. Po potrebi se bodo upoštevale tudi dobijene točke. Igra vsakega para ne sme trajati več kakor eno uro. V primeru, da se ni dovršena, odloči razsodilšč. Pri neodločenih igrah (remijih) igrača obdaja še naprej. Pari se vedno izražajo. Zmagovalec turnirja dobi za nagrado srebrni pokal z napisom »Prvak šahovskega turnirja »Svobode« na Golici v l. 1932.« v trajno last. Prijavitelj se lahko vsi organizirani in neorganizirani šahisti brez razlike in prijave se sprejemajo do 25. t. m. na naslov: Šahovski odsek »Svobode« na Jesenicah, Delavski dom (v roke g. Jvana Zena). Prijavnina znaša 20 Din za osebo, ki jih je treba plačati obenem s prijavnino na čekovni račun Splošne hranilnice in posojilnice za Jesenice in okolico, r. z. z. o. z. na Jesenicah (št. ček. računa 11950) s pripombo »šahovski turnir«. Turnir bo vodil g. Vencelj Perko, blagajnik

šahovskega odseka »Svobode« na Jesenicah. Razsodilšč se bo pred pričetkom turnirja izvolilo. Šahisti se prosijo, da prinesejo, če le more, normalne šahovnice s seboj. Zeli se prihod na Jesenice 28. t. m. najkasneje z vlakoma, ki odhajata iz Ljubljane ob 18.54 (potniški) odnosno 20.50 (brzi) in prihajata na Jesenice ob 21.16 odnosno 22.20, ker bo potem skupen odhod na Golico. Prosi se, da vsakdo po možnosti že v prijavi navede vlak, s katerim menja priti. — Pripravljajni odsek »Svobode«.

*** Novi grobovi.** V Vinogradu pri Novi cerkvi je umrl v nedeljo upokojeni carinski upravitelj g. Just Páščanec. Pokojnik, ki je bil po rodu iz Rojana pri Trstu, je služboval najprej v Trstu, potem v Gorici in nazadnje v Ljubljani, kjer si je po upokojitvi ustvaril lastno carinsko posredovalnico. Znan je bil kot eden najboljših strokovnjakov v praktičnem carinskem poslovanju. Ena njegovih hčerk je naša znana slikarica Elda, druga hčerka, Ljudmila je poročena z znanim dobrovolcem g. dr. Gašperjem Pečletom. Truplo splošno ljubljenskega moka, prepeljajo v Ljubljano. Pogreb bo v sredo ob 16. iz cerkve sv. Petra na pokopališču v Štepanji vasi. — V Ljubljani je umrla g. Terezijska širca, rojena Sprajčeva. Pogreb pokojnice bo danes ob 16. — V Rečici pri Laškem je preminila g. Antonija Videčnikova, soproga posestnika, trgovca in gostilničarja. Pokopali jo bodo danes ob 18. na laškem pokopališču. — Na Krapju je umrla vdova po kmetovalcu ga. Jožefa Filipičeva, v Stroči vasi pa je preminila posetnica g. Marija Puklavčeva. — V lovskih krogih znanemu lutomerskemu magistru g. Francu Tučku je umrla v Bezedoku na Češkem mati g. Marija, posestnica, stara 87 let. — V celjski javni bolnici so umrli 80 letna Marija Janežičeva iz Braslavo, 23 letna Avgustina Hendlova iz Celja, 31 letna posestnikova žena Ana Cesarjeva iz št. Vida pri Planini in 22 letna posetnikova žena Julijana Cimpermanova s Polzele. — Pokojnim blagospomin, žalujčim naše iskreno sožalje!

*** V staro domovino prišel umreti.** Kakor smo že poročali, se je nedavno vrnil iz Amerike bivši župnik v Waukeganu g. Franc Ažbe, ki je skoro 40 let vršil svoj duhovni poklic med našimi rojaki. Upal je, da si bo v domačem kraju zopet okrepil svoje zdravje. Upanje se mu ni izpolnilo in je umrl v škojli Loka preteklo nedeljo in bo danes izročen domači zemlji.

*** Ameriški arheologi v Bosni.** Preteklo soboto je priselja v Sarajevu skupina znanih ameriških arheologov v spremstvu dr. Grbiča, kustosa muzeja v Beogradu. Ameriški arheologi so posestili državni muzej, kjer so si ogledali zlasti zgodovinske spomenike in etnografski oddelke. Ti arheologi so prišli iz Južne Srbije, kjer so vršili šili izkopavanje starin. Iz Sarajeva odidejo v Glasinac, kjer bodo pregledali znana arheološka najdišča in še neke druge kraje, kjer se nahajajo predhistorične izkopine.

*** Turistična revija »Jugoslavija« bo zopet izhajala.** Početkom prihodnjega meseca bo dobro znana turistična revija »Jugoslavija« ki je bila lamsko leto ustavljena, pričela zopet izhajati. Revijo bo urejeval direktor »Putnika« g. Jerko Čulčić.

*** Letošnji sestanek absolventin Državne dvorazredne trgovske šole v Ljubljani** letnika 1916-17 se bo vršil v nedeljo 2. julija Sestanek ob 8. pred šolo v Zvezdi. Event. predlogi ali želje naj se pošljejo na Angelo Pristov, Ljubljana, Mestni trg 27-I, (Mestno načelstvo). Pridite vse!

*** Zveza kmetijskih fantov in deklet v Ljubljani** se najlepše zahvaljuje vsem društvom, kakor tudi vsaki osebi posamezniku, ki je pomagal pri naši veliki kmetijski slavnosti, 12. t. m. Vsem poštovnovalnim sodelavcem najpriznanejša hvala!

*** Kinološka razstava.** Razstava psov se ne bo vršila, kakor je bilo prvotno določeno ob koncu meseca junija, nego šele septembra. Razstava je bila preložena na 8. septembra zaradi tega, ker bo takrat obhajalo SLD petindvajsetletnico, kar je pričelo delovati, in bo le to pravišilo mnogo prijateljev psov na razstavo. Nadalje pa bodo tiskrat tudi streleke tekme strelskih družin. Dosedanje prijave psov ostanejo v veljavi tudi za september.

*** Zmešnjava z avtobusi proti Kamniku.** Potniki, ki se vozijo z avtobusi iz Ljubljane proti Kamniku, imajo dovolj vzrokov za pritožbo. Ob pol 12. in ob pol 18. vozijo iz Ljubljane po Dunajski cesti kar trije avtobusi proti Kamniku. Vsi trije vozijo navadno tik drug za drugim, da morajo potniki v zadnjih dveh avtobusih, odnosno potniki v zadnjem za prvima dvoma na debelo nožirati prah. Razumljivo je, da skušajo avtobusi prehiteti drug drugega, da se izognejo prahu ali pa da prevzamejo kot prvi vse potnike ob prosti. Pri takem prehitovanju v oblikih prahu se lahko zgodi nesreča, ako se nenadno pripelje nasproti drugo vozilo. Potniki se začudeno vprašujejo kako je to, da vozijo opoldne in zvečer na isti progi in ob istem času kar trije avtobusi. V interesu potnikov pa tudi javne varnosti na cestah je, da oblastno določi avtobusom pri odhodu iz Ljubljane vsaj četrt ure presledka. Sploh vladajo pri vseh proгах iz Ljubljane proti kamniškemu srezu čudne razmere v konkurenci avtobusnih podjetij.

*** Izjava.** Z ozirom na neresnične govoriče, da sem, oziroma da nameravam prodati svojo tvornico ciklorje »Favorite«, moram obvestiti našo javnost in trgovske kroge, da nisem niti poskušal niti nisem prodal tega čisto domačega podjetja in bom proti vsakomur, ki bo širil takšne tendenciozne vesti, postopal po zakonu. — Tvornica Ciklorje »Favorite« inž. Jov. Petrovič, Zemun.

*** Trupelce novorojenega deteta v Savinji** Dne 28. maja je naplavila Savinja novorojeno dete ženskega spola kakih 1000 korakov nad poljskim mostom na levem bregu med vasema Podvinom in Preserjani ki je ležalo v vodi približno 14 dni. Dete je bilo normalno razvito, za življenje sposobno in živo rojeno. Kakor je ugotovljeno, ni živelo več kot dva do tri dni. Obstoja sum da je bilo dete živo vrženo v vodo.

*** Zaradi izživljanja smrtonosne poškodovan.** V soboto okoli 19. je napravil ptujski avtomobilski podjetnik g. Roman Matz s svojim šoferjem polzuskno vožnjo z avtom k Sv. Vidu pri Ptuj. Ko je pred Pernačovo gostilno Pernač pregledoval motor, je prišel v bližino tudi krošnar iz Ptuja Sienica Marjan doma iz Imotskega, ter pričel izživljati g. Matza, pri čemer je udaril

VSE MADEŽE
na oblekah kakor tudi na svili, posebno pa na barvastem usnju Vam očisti
CISTEN
(ni vnetljivo).

Zalogo ima staroznana
Drogerija Kanc, židovska 1

s palico po sprednjem delu avtomobila. G. Matz ga je pozval k redu in ga je sunil od sebe. Sienica pa je zaradi tega sunka padel na tla tako, da je drobnarijo, ki jo je imel pri sebi v košari, raztresel po tleh, kar ga je najbrže zelo ujezilo, da se je hitro dvignil in že držal v eni roki dolg kuhinjski nož, v drugi pa samokres. G. Matz je pred napadalcem zbežal na dvorišče in poklical domače hlapce na pomoč. Razvil se je pretep, pri katerem je nekoč udaril Sienico s topim predmetom po glavi tako močno, da je mož obležal negibno na tleh. Mehanik Teskač je Sienico takoj naložil na svoj avto in ga odpeljal v ptujsko bolnico. V bolnici so ugotovili, da ima Sienice smrtonosne poškodbe in bo le težko okrnato, ker neprestano bljuje. Zadevo preiskuje sodišče. Poškodovanec je oženjen in ima štiri neprekrsbljene otroke.

*** Tovarna Jos. Reich sprejema mehko in škropljeno perilo v najlepšo izdelavo.**
*** Kupujte blago na obroke** le potom Kreditne zadruge detaljnih trgovcev v Ljubljani, Trgovski dom.

Iz Ljubljane

Upravnik policije g. Keršovan je nastopil dopust in ga zastopa policijski svetnik g. Pestevšek.

*** Šolske vesti.** Prijave za sprejemne izpite, ki se bodo vršili 25. t. m. sprejema klasična gimnazija do 23. t. m. Tudi na št. državnih realnih gimnazij se začne sprejemni izpiti 25. t. m. in se sprejemajo prijave 23. t. m. dopolne pri ravnateljstvu. Na III. državnih realnih gimnazij bodo sprejemni izpiti 24. in 25. t. m. in se sprejemajo prijave do 23. t. m. Vpisovanje v prvi razred dekliške vadnice državnega ženskega učiteljskega do 30. t. m.

U. II. javna produkcija gojencev drž. konservatorija bo jutri ob 20. v Filharmonični dvorani. Nastopijo gojenci profesorja Antona Ravnika (Kanc Pavla), Emerika Berana (Balje Oton), Janka Ravnika (Gallatja Reinhold in Lipovšek Marjan), ravnatelj Hubada (Bernot-Golobova Franja), Jana Slaisa (Pfeifer Leon) in Vande Wistinghausen (Sivec Josipina). Natančnejši program sledi. Opozorjamo, da so sedeti od 4-10 Din v predprodaji v Matični knjigarni. Zadnja letošnja javna produkcija bo v petek 24. t. m. v unijski dvorani pod naslovom Koncert absolventov srednje in visoke šole državnega konservatorija.

Samo še danes!
Film ljubezni in ponosa, borba za srce, čast in svetovno slavo!
Gustav Fröhlich
Brigita Helm
v vefilmu športa
Gloria
Danes ob 4., 7½ in 9½.
Najnovejši Foxove Movietone novosti.
Elitni kino Matica

U. II. delavsko mladinsko akademijo priredi »Svoboda« v soboto 25. t. m. ob 19. v dvorani Delavske zbornice. Sporod akademije je zelo pester. Poleg drugih zanimivih točk bo na tej akademiji prvič nastopil otroški govorni zbor »Svobode« z županičevimi »Kroparjci«. Vstopnice po 1 in 2 Din.

*** Ršarska razstava III. realne gimnazije v Beethovnovi ulici** je otvorjena ob 19. do 26. t. m. v risalnici, št. nadst. levo. Opozorjamo občinstvo na zanimivosti in slikovitost te razstave.

*** Zanimiv jubilej.** Ko si je go vseh večjih slovenskih krajev in tudi med rojaki onstran meje pridobil mnogo prijateljev se je danes na vse zgodaj zjutraj srečal restavrirati pri »Sloncu« g. Alojzij Klasek tudi z Abrahamom in sta se gotovo prav dobro spoznavala. Jubilej 50 letnice ni kaj posebnega, v tem primeru pa je vreden zabeležbe kot zanimivost, kajti mladostne mu in vedno enako živahnemu g. Klaseku ne bi nihče prisodil tolikih let, ko se je vendar, odkar je v rani mladosti zapustil svojo česko domovino, moral težko borbati za svoj obstanek, oskrbel pa je v zornu svojo številno družino ter stal tudi v nagnevnejših časih vedno v vrsti tih, a najpoštevnejših narodnih delavcev.

*** Pevski zbor Glasbene Matice.** Drevi ob 20. zanjda vaje vsega zbora, v petek letni redni občni zbor.

*** Pokojniški zavod za namočence v Ljubljani** razpisuje oddajo dvo- in trošobnih stanovanj v nebotičniku ter v objektu

NE potrebujemo reklame, delo govori. Pralnica, likalnica in čistilnica oblek, — Mestni trg št. 8 (Haman). 230

Ugrabljen
to je naslov stajnega romana, ki je te dni izšel v založbi Tiskovne zadruge. — Komur je do resničnega užitka, naj postane čim prej naročnik zbirke »Moještvo in Sodobnikova«

DAMSKO OBLEKE

boljše, svilene in lahke volnene od Din 180, iz umetne svile od 110 Din, športne rips obleke od 120 Din naprej, domače perline od 60 Din, športna krila od 45 Din, športne bluze od 60 Din, boljše poplin in krepešne bluze od 110 Din naprej. Krasna izbira otroških oblek v ripsu in svili za dečke in deklice nudi F. I. GORICAR, Ljubljana, Sv. Petra cesta 29. — Poseben oddelke za damsko konfekcijo. 528

III. v Beethovnovi ulici v Ljubljani. Nadalje razpisuje oddajo pisarniških prostorov v nebotičniku ter trgovskih lokalov v pasaji. Vsi lokali in pisarne ter stanovanja so najmodernejše opremljena. Reflektanti za stanovanja, pisarne ali trgovske lokale naj vložijo prošnje pri Pokojniškem zavodu za namočence v Ljubljani, Gledališka ulica 8. Vse potrebne informacije se dobe pri gradbenem vodstvu Pokojniškega zavoda, Gajeva ulica 3.

*** Prodaj se bo 25. t. m. ob 11. v skladišču glavnega kolodvora nov pletilni stroj.**
*** G. Franjo Gajšek, posestnik in fotograf** je zaprosil za ugotovitev, da ni z obsojenecem soimenjakom, bivšim bančnim uradnikom v nobenih sorodniških zvezah in ga sploh ne pozna.

Iz Maribora

*** Otroška olimpijada.** Kakor že napovedano priredi ISSK Maribor prihodnjo nedeljo otroško olimpijado v mestnem parku. V svrhu razgovora vabi klub stare mladitve tekmovalce in tekmovalce na stene, ki bo jutri v sredo ob 16. na sportnem prostoru v Ljudskem vrtu.

*** Podružnica Narodne štrkovave zveze v Mariboru** uraduje ob delavskih od 6.30 do 7.30 zvečer, ob nedeljah in praznikih pa od 9. do 11. dopoldne v palači OUZD, vhod iz Sodne ulice.

*** Obmejni promet na naši severni meji.** V prvi polovici t. l. je prekorščilo našo severno mejo 72.700. Število transnitnih potnikov je znašalo 14.000 oseb.

*** Zdravniško društvo v Mariboru** ima jutri ob 8. zvečer svojo sejo, na katero vabi vse člane.

*** Občni zbor obeh Ciril-Metodovih podružnic** (moške in ženske) bo v torek dne 21. t. m. v restavraciji Narodnega doma. Poleg običajnih poročil so na sporedu važne narodno-obrambene in načelne zadeve, zato se prisrčno vabi vse članstvo in rodoljubno občinstvo, zlasti učitelstvo k obilni udeležbi.

*** Požar v Radizlu.** Včera j okrog 2. ure zjutraj je nastal v gospodarskem posloju posestnika Gorenjskega požar. Ogenj se je na mah razširil tudi na bližnjo stanovanjsko hišo. Le po velikem naporu so gasilci iz Frana in s Pobrežja lokalizirali požar. Hiša in gospodarsko poslopje sta pogorela do tal. Škodo cenijo na okrog 80.000 Din. Sumijo, da je ogenj počel ključila zloba požigalska roka.

*** Svedrovec Armand pred sodniki.** Včera j dopoldne se je zegovarjal pred malim kazenskim senatom tukajšnjega okrožnega sodišča 37-letni pekarski pomočnik Hans Armand, pa rodu z Dunaja. Obožen je bil predrnih vlovov v mariborske blagajne. Po prestani kazni, na katero je bil obsojen zaradi tatvine, ki jo je izvršil pri svojem nekdanjem de-dajalcu peku Kobausu, je bil izgnan iz naše države, toda že ani meseca decembra se je spet pojavil v Mariboru in tu nadaljeval svoj vlovniški posej. Vlomil je najprej v blagajno trdke »Kokre« in odnesel iz nje 2900 Din, pet dni nato je vlenil v haginjo splošne bolnišnice, iz katere je vzel 824 Din, slednjič je 19. januarja letos vzel v pisarno odvetnika dr. Kukovca, kjer so ga pa iznenadili in odpodili. Obsojen je bil na 2 leti težke ječe.

Iz Celja

*** Seja mestnega občinskega sveta** L. definitivno v petek 24. t. m. ob 18. z običajnim dnevnim redom.

*** Preosnovanje sreskega gremija trgovcev v Celju.** Po sklepu načelstvene se je bo v torek 12. julija ob 8. zjutraj v mali dvorani Celjskega doma občni zbor sreskega gremija trgovcev v Celju, na katerem se bo poleg običajnega dnevnega reda izvršilo preosnovanje gremija v smislu določb novega zakona v Udrženje trgovcev za srez Celje, Gornji grad in Šmarje pri Jelšah. Razpravljalo se bo tudi o novih pravih in o obligatornem zavarovanju trgovcev zoper bolezen, starost in smrt.

*** Državna dekliška meščanska šola** priredi 26., 27. in 28. t. m. razstavo ženskih ročnih del, risb in pismenih izdelkov učenk. Razstava so otvorjena v nedeljo 26. t. m. zjutraj ob 8. in bo odprta ta dan in v ponedeljek ob 8. do 12. in ob 14. do 18., na Vidovdan pa zaključena ob 11. dopoldne. Celjska javnost naj si ogleda razstavo, ki nazorno kaže razvoj šole, ki vzgaja žensko mladino za praktično življenje.

*** Trgovine na Vidovdan.** Člani sreskega gremija trgovcev se opozarjajo, da morajo biti trgovine na Vidovdan 28. t. m. zaprte le dve uri dopoldne, in sicer od 8. do 10. Na praznik sv. Petra in Pavla 29. t. m. pa morajo biti trgovine zaprte vse popoldne.

*** Nesreča.** V soboto dopoldne je bil z zagrebčini osebnim vlakom pripeljan v Celje 25-letni delavec Vincenc Novak iz Ambrusa pri Novem mestu, ki se je pri delu ponesrečil. Ima hude poškodbe na glavi in odtrgano levo roko. Zdravi se v celjski javni bolnici.

*** Nočni požar v celjski okolici.** Za ribogojnim zavodom celjskega Ribarskega društva v Pečovniku pri Celju ima v najemu tamkajšnje malo Vidmajerjevo posestvo Martin Kovač, ki izdeluje rakete in slične protitehne izdelke za tukajšnjega podjetnika Bovo. Stanuje s svojo številno družino v bivšem Vidmajerjevem mlinu. V petek zvečer je zopet izdeloval rakete in je eno za poizkus izstrelil v zrak. Raketa se je v višini zgjala, ogorki pa so padli na slamnato streho mlina in jo zažgali. Mlin je pogorel do spodnjega zidovja, dočim so pohištvo in ostale reči rešili. Kljub bližnji vode ognja nisi mogli pogasiti, ker jim je primanjkovala posoda za donajanje vode.

*** Izgubljen.** V soboto 18. t. m. je bil izgubljen zlat obsek v obliki križa med 18. in 19. od Jenkove ulice do konca Kersnikove ulice. Na križu je napis: »Mamici — 13. XI. 1912. — 13. XI. 1892. — F. M. D. R. Z.« Najditelj naj odda obsek pri predstojstvu celjske mestne policije.

*** Celjski mestni kino** ostane zaradi poletne sezone do nadaljnjega zaprt.

Iz Ptuja

*** Iz gremija trgovcev.** Odbor za splošno in strokovno naobrazbo trgovskega in obrtnega naraščaja je na svoji zadnji seji sklenil prirediti za naraščajo strokovno predavanja. Prvo predavanje bo 25. t. m. ob 20. in sicer o denarstvu in mednarodnem denarnem prometu. Predaval bo bančni uradnik g. Šaša Skaza. Nadaljeval predavanje bo 16. julija o higijeni človeka in obrti. Predaval bo višji sanitetni svetnik g. dr. Vladimir Vrečko. Dne 6. avgusta pa bo pre-

Pri pokrivanju ali preobremenjenosti tal, stropov, pri postavljanju in v talu vama pomore

Dobiva se v vseh lekarnah
Oblikovno od Min. rec. potrdilo in nar. zbiranja št. 2009 s. št. 1922.

daval železniški uradnik v poklju dr. Fran Lenarčič o železniškem prometu, tarifah in deklaracijah. Vsa predavanja bodo v prostorih gremija trgovcev. Trgovci, obrtniki in naraščaj vseh strok iz mesta in okolice vabljani!

*** Vlom v stanovanje.** Nedavno je bilo vromljeno v stanovanje cestarja Ferbica Franca v Podložu. Vlomilec se je splazil skozi visli v sobo, kjer sta se nahajala dva kovčega, katere je vlomilec vlomil in odnesel dva para čevljev. Ko se pa je vračal skozi podstrešje, je vzel za popotnico še nekaj slanice. Sum leti na nekega delavca iz Zupčje vasi, ki so ga ljudje videli med 10.—11. uro sukati se okoli hiše. Pri zaslišanju je delavec priznal, da se je v navedenem času res nahajal v bližini hiše, vendar pa je izjavil, da je šel samo mimo hiše v gozd nabirat gobe.

Sokol

Izredno uspel XVIII. zlet kranjske sokolske župe

Kranjska sokolska župa je letošnji župni zlet delila. Tekme so se izvršile že 5. t. m. na Koroški Beli in so pokazale visoko stopnjo gorenjskih Sokolov. V poročilu o teh tekmah, ki smo ga objavili v soboto, je pomotoma izostalo, da so jih je udeležili v častnem številu tudi Sokol z Bleda, ki je dosegel lepe uspehe.

Drugi del zleta, župna javna telovadba, je bila v nedeljo 19. t. m. v Stražišku. Na lepo urejenem zletišču št. Sokolskega doma na planotici pod Šmarjetno goro, je bilo že od zgodnjih jutranjih ur vse dopoldne živahno. Zelena okolica, črne kmečke hišice in ozadje s ponosnimi Kamniškimi planinami, ki so se blestale v jutranjem soncu, vse to je dalo telovadišču, ki je bilo obkroženo z drogi, na katerih so veselo glapolele trobojnice, prekrasen okvir. Kljub pripekajočemu soncu so vsi oddelki neumorno vadili zletne proste vaje, da popravijo še zadnje hibe in da s tem pripomorejo popoldanski javni telovadbi k čim večjemu uspehu.

Opoldne se je formiral na telovadišču močan sprevod, ki je krenil pod slavo- loki na obhod po vasi, ki se je za ta dan odela v praznično obleko. Na čelu je pomno korakala sokolska konjenica pred vojaško godbo, za katero so stopali praporščaki s članskimi in naraščajskimi prapori. Sledili so gosti: zastopniki saveza in ljubljanske župe in starejšinstvo sokolske župe kranjske. S strumnim korakom jenato prišla četa planinskega polka iz Škofje Loke, kateri so sledile naraščajnice in gojenke. Sprevod so zaključili člani, ki so korakali za gasilsko godbo iz Senčurja in fanfarami z Bleda in Kranja in narodno noše in kmečki fantje na konjih. Sokolska deca je naredila v vasi dolg spali. Sprevod je bil povsem pripraven sprejet, iz okrašenih oken se je vspalo nanj cvetje, iz tisočerihi gri so doneli radostni klici.

Po povratku je bil stik sokolstva na telovadišču, ki je nudil pestro sliko. Z načelnika mesta je izpregovoril župni starosta br. dr. Senon. Njegov lep sokolski govor je bil sprejet z velikim navdušenjem. Radostno so se odzvali vsi prisotni njegovo pozivu in glasno pozdravili Nj. Vel. kralja Aleksandra, sokolskega starosta kraljeviča Petra in ves kraljevski dom. Beat župni starosta je zatem pozdravil zastopnike saveza, ljubljanske župe, vse prisotne Sokole in domačine, ki so gostoljubno sprejeli Sokole v svojo sredo, zlasti pa zastopnike naše hlabre vojske. Pozdrave ljubljanske župe je prinesel br. Flegar. Zbranim Sokolom je izrekel dobrodošlico zastopnik domače občine br. Bajželj, ki je izrekel nekoliko krepkih sokolskih besed telovadišču mladini, jedru vsega sokolstva, pa tudi starejšemu članstvu, ki poštrevno vrši v sokolski organizaciji administrativno delo.

Popoldne ob 4. se je vršila javna telovadba. Zletišče je napolnilo številno občinstvo iz domače vasi, iz bližnjega Kranja in okolice, pa tudi iz oddaljenejših krajev Gorenjske in iz Ljubljane. Prireditvi so prisostvovali odlični zastopniki oblasti in sokolstva, podpolkovnik g. Bakic, sreski načelnik g. dr. Ogrin, načelnik SKJ Bajželj, načelnica SKJ s. Skalarjeva, zastopnik saveznega TO br. Prosenec, zastopnik ljubljanske župe br. Flegar, stražniki župan br. Križnar in še mnogi drugih.

Telovadni program je otvorilo 224 dekčkov. Izvajali so kakor tudi za njimi 226 dekčke, proste vaje, ki jih je pokazala pred 14 dnevi českoslovaška deca na zletu v Pragi. Vaje so krasne, vendar za deco preveč komplicirane, zato tudi nekoliko trpi izvedba. Tem večje priznanje zasluži ta dekčica, ki je tako častno rešila svojo nalogo. Moški naraščaj (86) in ženski naraščaj (83) sta zadovoljivo izvedla jugoslovanske vaje za Prago. Sledile so enostavne, ampak efektivne vaje sokolskih čet, ki jih je izvedlo 90 krepkih kmečkih fantov na glasbo z narodnimi motivi. Zaključili so z državno himno in želi zaslužen priznanje občinstva. Veliko zanimanje je vzbudil stafetni tek najboljših gorenjskih tekačev s trikratno predajo. Vihar navdušenja je izzval nastop čete planinskega polka iz Škofje Loke, ki je pod poveljstvom podporočnika Menčianina strumno izvedla vaje s puškami. Po učinkovitem rajalnem pohodu so člani ce (158) dobro pokazale naše proste vaje za Prago. Tudi člani (151) so imeli kompliciran, lep rajalni nastop in so nato izvedli naše praške vaje. Vsi oddelki so izvajali vaje prav zadovoljivo, dokaj skladno, motilo pa je, zlasti pri ženskih oddelkih, pomanjkljivo kritej. Sledila je telovadba vseh oddelkov na orodju, ki je bila slikovito urejeno po diagonalni telovadišči. Telovadba je odlično pokazala vsestranost sokolske telesne vzgoje. Program je zaključil nastop savezne vrste članov, ki bo v Pragi tekmovala za slovansko prvenstvo. Vrhunske vaje na dro

Sokolski praznik v Murski Soboti

Sokolski nastop v Murski Soboti je letos zbral maso naroda iz vsega gornjega Prekmurja, pa tudi dotok iz drugih krajev je bil velik. Ta praznik je bila velika manifestacija Tyrševske misli. Ze v zgodnjih jutranjih urah so bile ceste v Murski Soboti vse žive in polne telovadcev prihitelih iz okoliških vasi. Mesto je bilo okrašeno z državnimi zastavami, razven dveh, treh hiš, kjer ni bilo zastav...

Vse zanimanje dopoldanskega programa je bilo osredotočeno na štafetni tek sokolskih čet iz Cankove in Mačkove. Vsaka proga je bila zasledena od kmečkih fantov, ki so se vestno pripravili na tek in se je obetala zaradi tega ostra konkurenca, kar se je tudi uresničilo. Progo, ki je merila 15 km, so pretekli v 37 minutah.

Prva je pretekla štafeta iz Mačkovec in le 9 sekund za njo je prišel tekač iz Cankovske proge. Rezultat in minimalna razlika pač dovolj jasno priča o vestnih pripravah tekmovalcev. Zmagovalcem so bile izročene lične diplome.

Nastop sam v popoldanskih urah je pokazal sadove vztrajnega dela. Nastop ženske dece skoro 200 po številu, moške dece preko 150 je dokaz kakšne široke se je razmahnila sokolska misel po prekmurjskih vaseh. Njih izvajanje je bilo odlično. Veliko pozornost je vzbujala četa, 100 kmečkih fantov in vsakdo je moral občutiti med izvajanjem njih težkih prostih vaj, koliko dela, truda in ljubezni je bilo položeno v vsak gib in koliko volje do uspeha; kljub njegovemu trdemu delu od zore do mraka.

Četa vojakov kakor tudi vsi ostali oddečki so pokazali kaj zmogore in njih znanje ni malo. Načelnik br. Bračko je lahko s ponosom šel na nastopajoče oddele. Občinstvo ni štedilo z priznanjem.

Med številnim občinstvom smo opazili

vse predstavnike oblasti in skoro vse domačine, razen nekaterih gospodov, ki smatrajo vsako nacionalno stvar za odveč, pa naj si bode to v tej ali drugi obliki. Čas bi že bilo, da bi enkrat ta gospoda vrisla do spoznanja, da je za takšne ljudi onstran naše meje več prostora kot tu pri nas.

Lep nastop mladega Sokola v Predosljah

Znani zgodovinski Colcov grad na Brdu pri Kranju, ki je danes last br. Dolence in Helmrharja iz Škofje Loke, si je prejšnjo nedeljo nadel praznično lice. Domače, komaj ustanovljeno društvo v Predosljah je priredilo v gradu s pomočjo okoliških bratskih društev svoj prvi javni nastop, ki je nad vse lepo uspel. Krasno vreme je privabilo mnogo ljudi, ki so z velikim zanimanjem ogledovali renovirano staro pomorno stavbo in krasno urejeni park.

Ob pol 14. je krenil sprevod članstva, naraščajo in dece skozi vas Predoslje na Brdo, kjer se na dvorščiki vršil nastop. Prvi so nastopili člani, nato članice s prostimi vajami, ki so bile prav dobro izvedene. Tudi vaje moškega in ženskega naraščajo so zelo usajale. Mnogo aplavza je bila deležna številna deca, ki je strumno in skladno izvedla težke proste vaje in tekme preko ovir. Tudi obe vrsti članstva, ki so nastopili na orodju, sta zadivila prisotno občinstvo. Zadnja točka: proste vaje članstva za IX. vsesokolski zlet, pa je bila višek skladnosti in strumnosti. Pozdravni nagovor na članstvo in občinstvo je imel župni starosta br. dr. Semrov. Vse vaje je spremljala neumorna gasilska godba iz Senčurja.

Po končanem nastopu se je razvila na dvorščiki nepriljubljena zabava. Mlademu društvu, ki je s tem prvim nastopom pokazalo lep uspeh, častitamo. Naj mu bo to v izpodbudo.

Prvenstvo v plavanju in waterpolu LPP

Službeno iz LPP.

LPP razpisuje za soboto 23. julija s pričetkom ob 9.30 in 14.30 ter nedeljo 24. julija ob 8.30 in 14.30 tekmovalce za prvenstvo podsaveza za leto 1932. v plavanju in waterpolu juniorjev in seniorjev v kopališču kamniške mestne občine ob Nevljici v Kamniku.

Program in vrstni red pretekmovalanj in finalnih tekmovalanj, od katerih se prva vršijo izključno samo v soboto 23. julija, druga pa izključno samo v nedeljo 24. julija, je naslednji: Dopoldne: 50 m juniorji prosto, 100 m juniorke prosto, 400 m seniorji prosto, 4x100 m seniorke prosto, 4x50 m juniorji prosto, 4x200 m seniorji prosto, 3x100 m juniorke mešano, 200 m seniorke prsno, 200 m seniorji prsno, 200 m juniorji prsno, 1500 m seniorji prosto, waterpolo.

Popoldne: 3x100 m seniorji mešano, 100 m juniorke prosto, 100 m juniorji hrbtno, 100 m seniorke prosto, 100 m seniorji prosto, 100 m juniorke prsno, 4x50 m juniorke prosto, 3x100 m seniorke mešano, 3x100 m juniorji mešano, 100 m seniorji hrbtno, 400 m seniorke prosto, 100 m juniorke hrbtno, waterpolo.

Teku—vanje se vrši po pravih in pravilnih JPS na 50 m dolgi progi s trdnim startom in obrati.

Vsak klub sme na poedno točko prijavit štiri tekmovalce, odnosno dve štafeti. Prijavnina znaša za osebo in točko 2 Din,

za štafeto 10 Din in za waterpolo moštvo 30 Din in jo je poslati obenem s prijavnico, sicer se iste ne bodo upoštevale. Prijave je poslati priporočeno do petka 15. julija do 18. na naslov tajnika II. g. R. Svetek, Ljubljana, Osoje št. 3. Datum zbiranja se bo objavil pravočasno.

SK Ilirija. — G. polkovnik M. Ožegović, t. d. načelnik smučarske sekcije, dolgoletni odbornik in podpredsednik kluba, odhaja iz Ljubljane na novo službeno mesto. Od bor se poslovi od njega na poslovilnem večeru, ki ga prirediti JZSS in SK Ilirija jutri, v sredo ob 20.30 v restavraciji »Zvezda«. Predsedstvo vabi k udeležbi članstvo obče, zlasti pa odbornike in člane smučarske sekcije.

ASK Primorje (plavalna sekcija). Danes ob 16.30 v kopališču »Kolezija« važen sestanek, katerega naj se gotovo udeležijo: Trampuž, Tuma O., Sketelj jun., Kolar, Gabrček, Vilfan Dr., Sramel, Sanci.

ZSK Hermes (Nogometna sekcija). Danes ob 16. naprej strogo obvezen trening za igralce I. grupe: Oblak, Klančnik, Serbec, Prešern, Fluhar, Kretič, Simčič II., Glavič, Živko, Kariz Pikič, Skrajnar, Bardecky, Kos, Erlih, Sterle in Sinkale. V službo zelo slabega vremena bo trening v sredo. Uprav. odbor obvešča vse odbornike, da bo danes ob 20.30 redna seja.

SK Svoboda (Ljubljana). Danes ob 19.30 redna odborova seja v prostorih Delavske zbornice. Pride naj tudi igr. Zemljak Slavko.

TKD Atena (hazenska sekcija). Danes točno ob 6. strogo obvezen trening za vse igralce. Trener.

Gospodarstvo

Po zaključku dunajske lesne konferencije

Kakor smo že poročali, je dunajska mednarodna lesna konferenca prinesla le delni uspeh v obliki dogovora srednjeevropskih izvoznih držav (Češkoslovaška, Avstrija, Poljska, Jugoslavija in Rumunija) ki se ima ustanoviti skupni urad omenjenih držav, ki naj izvede kontingentiranje izvoza po ključu, ki odgovarja povprečni udeležbi vsake teh držav pri uvozu v importne države v letih 1925 do leta 1931. Dunajska konferenca sicer ni prinesla nikakih sklepov glede skiciranja nove mednarodne konference, vendar je po izjavi, ki jo je dal te dni generalni ravnatelj »Bipa« dr. Ulmansky, sigurno pričakovati, da bo v kratkem času prišlo do nove take konference v Pragi. V zadnji številki beograjskega »Narodnega blagostanja« je bilo pod naslovom »Neverjetno objavljeno« sedlo gornjega sporazuma, s dostavkom, da pomeni ta sporazum, da se države, ki so ga sklenile, umaknejo s tržišča v korist Rusije, ker bi zmanjšanje ponudbe med predvsem koristilo.

Gornja kritika kaže, da vsebina in funkcionalizem sporazuma nista točno znana. Zato objavljamo v naslednjem poljskem, ki ga je te dni objavil »Prager Tagblatt« To pojasnilo pravi med drugim:

Vodilna misel izhaja iz dejstva, da bi se prodaja lesa znatno povečala, če bi se konsum odločil zopet do normalne mere napolniti svoje zaloge, ki so sedaj minimalne in se povsod kupuje le za najnujnejšo potrebo. Jasn je, da se bodo kupci lesa odločili za ponovno napopolnjenje zalog tedaj, ko se bodo prepričali, da nadaljnega padca cene ni mogoče pričakovati in da bo popustila sedanja velika ponudba blaga. Čim bo prodajo spoznale, da nudi sedanji nivo cen najugodnejšo možnost za nakup, mora priti odloženje kupčije. Treba je torej ustvariti pogoje, da pridejo kupci do tega spoznanja in to je mogoče le, če se ponudba reducira in se spravi v ravnotežje s minimalnim povpraševanjem. Pri reduciranju ponudbi bi prišlo do povratka zaupanja in do okrepiteve cen, kar bi omogočilo zopetno vzpostavitev normalnih zalog pri kupcih in počasno likvidacijo zalog pri producentih. Sporazum, ki je bil sklenjen na Dunaju med srednjeevropskimi državami, ni mišljen tako, da bi se kontingentiral ves izvoz teh držav, temveč le izvoz na posamezna prodajna tržišča.

Ta taktika je potrebna, ker je sporazum med vsemi evropskimi izvoznimi državami zaradi držanja nordijskih držav in Rusije v megleni bodočnosti. Sporazum gre za enkrat le za tem, da se uredi ponudba na tržiščih, kjer so srednjeevropske države najbolj zainteresirane. Tudi ni mišljeno, da bi se kontingentirale vse vrste lesnega izvoza, temveč samo nekatere tipične vrste. Za te vrste lesa naj bi se določil mesečni izvozni kontingent, ki bi ga potem razdelile v posameznih državah centralne lesne organizacije. Izvozniki bi dobili izvozna odobrenja, ki ne bi bila prenosljiva. Za ugotovitev kontingentov in za kontrolo izvajanja sporazuma je bilo sklenjeno, ustanoviti stalni odbor, kjer bi vsaka država imela po dva zastopnika. Ta odbor se je že konstituiral in ima trenutno svoj sedež v Pragi. Sklepi seveda še ne bo mogoče tako hitro izvesti: treba je še podrobni dogovori, ki tudi ne bodo tako lahki.

Kontingentiranje je zamišljeno glede izvoza na prodajna tržišča v Madžarski, Franciji, Italiji in Nemčiji. Glede organizacije ponudbe je problem najlažji v Madžarski, ki je glede izvoza lesa navezana le na sosedne države, ki vse pripadajo v skupino srednjeevropskih držav. Zelo prijazno stališče v zvezi s kontingentiranjem srednjeevropskega lesnega izvoza Francija. Na francoski strani obstaja že možnost, da se za kontingentirani srednjeevropski les opusti francoski sistem uvoznih kontingentov, samo če bo mogoče doseči sporazum glede količin. V talo primeru bi imela Srednja Evropa na francoskem tržišču ugodnejši položaj, zlasti pri predstavljanju administrativne omejitve pri francoskem uvozu precejšnje oviro.

Protestno zborovanje dolenskih gostilničarjev

Pretekli četrtek se je vršilo v Novem mestu zborovanje gostilničarske zadruge za novomeški srez. Zborovanje se je udeležilo okrog 100 članov, navzoči pa so bili tudi narodni poslanec g. A. Klinc, odposlanec Zbornice za TOI dr. Kece in tajnik Zveze gostilničarskih zadrug v Mariboru g. Petelin. Zborovalci so razpravljali predvsem o novem trošarinskem zakonu, ki je dal povod splošnemu šumarskemu na škodo gostilničarske obrti. Po otvoritvi zborovanja, ki ga je vodil načelnik g. Windischer ml., je dobil takol besedo tajnik g. Petelin. ki je obsežno razložil zborovalcem posledice novega trošarinskega zakona. V pojasnilo,

kako je novi trošarinski zakon nastal, je narodni poslanec g. Anton Klinc navedel, da so bili naši poslanci v početku vsi nasprotni uvedbi novega trošarinskega zakona, dočim so se njih tovariši iz južnih krajev zavzemali za novi zakon, ki je bil končno tudi sprejet in zglasovan. Po pojasnilu poslance Klince se je med navzočimi zborovalci pričela splošna, zelo živahna debata, v katero so posegli še drugi govoriki. Soglasno je bila nato sprejeta resolucija, ki jo je zadruge odposlala ministrstvu financ, predsedstvu senata, kr. banki upravi, predsedstvu Narodne skupščine, ministrstvu trgovine in Zbornici za TOI v Ljubljani. Resolucija vsebuje 9 točk in najprej ugotavlja, da Narodna skupščina pri sestavi novega trošarinskega zakona ni upoštevala življenjskih interesov gostilničarjev. Zborovalci zavračajo neenakost trošarinskega zakona, ker se od gostilničarjev zahtevajo vsake take in davščine, dočim vinogradniki svobodno in brez davšnin prodajajo in točijo vino na drobno. Resolucija poziva vse narodne poslance dravske banovine, da vplivajo v narodni skupščini na druge poslance in senatorje, da se novi trošarinski zakon novelira in da se količina, ki jo smejo vinogradniki svobodno prodati, poveča od 5 na 10 litrov. Nova trošarinska taksa naj se odmeri po količini v zadnjem letu potrošnega vina in ne na podlagi prejšnjih let, ker je prodaja nezadovoljna najmanj za 80%. Novelira naj se tarifa postavka 62. taksnega zakona s tem, da se zniža vsaka skupina za 60%. Nova trošarinska taksa naj se vračuna na dolg države in banovinske trošarine od zalog na dan 20. aprila 1932. Zaradi novega trošarinskega zakona se kršijo tudi predpisi vinskega zakona, ker se vino svobodno prodaja po vinogradnikih in prekupekvalcih. Dovoljenja za vinotoče naj se izdajajo le socijalno šibkejšim slojem. Resolucija na koncu ugotavlja, da bodo gostilničarji ako bi se upravičeni željem ne ugodilo, prisiljeni po večini prekiniti z obratovanjem.

Gospodarske vesti

— Izvajanje gradbenega zakona. Kakor poročajo iz Beograda je minister za zgradbe predpisal pravilnik za izdelavo regulacijskih načrtov in splošna navodila za sestavo uredb za izvajanje regulacijskih načrtov in za sestavo gradbenih pravilnikov. Z gornjim pravilnikom in v navodilih za sestavo uredb o izvajanju regulacijskih načrtov in gradbenih pravilnikov bo šele omogočeno popolno izvajanje gradbenega zakona, ki je stopil lani v veljavo. Pravilnik o sestavi regulacijskih načrtov vsebuje določbe, ki jih je treba upoštevati pri sestavi takih načrtov glede na sobodne zahteve za ureditev naselij in mest in v pogledu zboljšanja higienskih pogojev. Regulacijske načrte lahko takoj izdelajo občine, ki imajo izdelane katastrske načrte, najkasneje pa morajo izdelati te načrte v šestih letih. Občine, ki nimajo katastrskih načrtov, morajo najprej te izdelati, regulacijski načrt pa mora biti gotov v desetih letih. — Splošna navodila za sestavo uredb o izvajanju regulacijskih načrtov omogočajo, da se te uredbe za vsako mesto in za vsako občino prilagodijo krajevnim interesom in razmeram v smislu predpisov gradbenega zakona. — Najvažnejša so seveda navodila za sestavo gradbenih pravilnikov za posamezna mesta, odnosno za banovine. Ti gradbeni pravilniki bodo vsebovali predvsem predpise o velikosti stavbišč, o obsegu zazidane ploskve in neizkoriščenih površin, o višini stavb, o zahtevah glede razsvetljave, zračenja zgradb in dvorišč, nadalje predpise o gradbenem materialu, ki se v uporabi pri zgradbah, in razne higienske predpise glede velikosti stanovanjskih prostorov, glede zavarovanja proti vlagi, velikosti oken, gradnje stranic, greznic, vodnjakov, hlevov, delavnic, skladišč, gospodarskih poslopij, itd. Splošni predpisi za sestavo gradbenih pravilnikov vsebujejo nadalje določbe glede arhitekture zgradb, omejitve glede zgodovinsko-umetniških zgradb, določbe glede sigurnosti, glede delovanja odborov pri občinah, izdajanja gradbenih dovoljenj in nadzorstva pri gradnji. Posebna navodila so izdana za sestavo gradbenih pravilnikov za vasi, za industrijske in rudarske naselbine za zdravilišča in klimatske kraje.

— Izjava pomočnika finančnega ministra o trošarini. Ključno poročajo iz Osijeka je pomočnik finančnega ministra g. Mihailo Nedeljković izjavil deputaciji gostilničarjev iz Osijeka, da bodo v sporazumu z ministrom notranjih del in s trgovskim ministrom izdana finančnim in upravnim oblastvom navodila glede strogega naziranja prometa z vinom v cilju, da se onemogoči protizakonito prodajanje vina in žganja in krošnjarjenje, ki je v nasprotju z zakonskimi predpisi. Producenti imajo pravico prevažati izven svoje občine le količine vina, ki presegajo 50 litrov in količine žganja, ki presegajo 25 litrov. Prevoz se sme izvršiti samo na določeno mesto in za določeno osebo, ki li je blago prodano, pri čemer mora biti izključena vsaka prodaja vina ali žganja med prevozom po ulicah in hišah. Vsak producent, ki prevažajo vino ali žganje, je dolžan nositi s seboj polnovredne listine, da vozi blago lastnega proizvajalca. Finančni organi in organi upravnih oblastev imajo nalogo nadzirati promet z vinom in žganjem. Vsak drug način prodaje vina in žganja je v nasprotju s trošarinskim zakonom, kakor tudi v nasprotju z obrt. zakonom, in vinskih zakonem in zakonem o življenjskih potrebščinah. Gospod pomočnik ministra je pozval člane deputacije, naj skrbijo za to, da se vsak primer kršenja zakona prijavi pristojnim upravnim oblastvom ali pa finančni kontroli.

— Kilingar s Češkoslovaško. Kakor smo že pretekli teden napovedali, se bo kilingar s Češkoslovaško prišel izvajati 22. t. m. Narodna banka je že izdala obvestilo uvoznikom, da morejo od tega dne poravnati svoje obveznosti v Češkoslovaški le v kilinguru preko pooblaščenih denarnih zavodov, ki bodo vplačala v dinarjih dostavljali Narodni banki. Izvozniki pa bodo dobili dinarske zneske za svoje terjatve v Češkoslovaški od Narodne banke po vrstnem redu vplačil pri češkoslovaški Narodni banki. Postopanje po torei enako, kakor se že izvaja v kilinguru z Avstrijo in Švico. — Naš trgovinski promet z vsemi tremi državami, s katerimi imamo sedaj kilingar, obsega približno 40% vsega našega izvoza in uvoza in se še precej izravna, kajti lani smo v te tri države izvozili za 1600, uvozili pa smo iz teh držav za 1728 milijonov Din.

— Pred potekom roka za vlaganje prošnji za odpis davčnih zaostankov. Dne 26. t. m. bo potekel rok za vlaganje prošnji za odpis davčnih zaostankov iz prejšnjih let (pred l. 1929), na kar ponovno opozarjamo zainteresirane. Prošnje je treba kolkovati s 25 Din, priloge pa z 2 Din.

— Avstrijska Narodna banka nadalje prodala zlato. V drugi polovici junija je avstrijska Narodna banka prodala za okrepitev izčrpanih deviznih rezerv, za okrog 15 milijonov šilingov zlata. Zlati zaklad se je zaradi tega zmanjšal na 150 milijonov šilingov. Od lanske jeseni je banka prodala od svojega zlatnega zaklada že za 64 milijonov šilingov zlata.

— Dunajska Merkurbanka je reducirala glavnico. Na isti način kakor je pred tedni izdelal redukcijo glavnice Wiener Bankverein, je sedaj razdelila svojo bilanco tudi druga velika dunajska banka Merkurbanka. Občni zbor te banke je sklenil, da se za odpis izgube od skoro 15 milijonov šilingov, ki se je pokazala pri novi predvidni oceni aktiv, uporabi rezerve v višini 4,8 milijona šilingov in polovico delniške glavnice, ki se tako zniža od 29 na 10 milijonov šilingov. Prav tako kakor Wiener Bankverein je tudi Merkurbanka sklenila, da s istotako izdajo novih delnic zopet poveča reducirano glavnico od 10 na 15 milijonov šilingov, in sicer z izdajo 500.000 delnic s nominalno vrednostjo 10 šilingov in z azliskim pribitkom od 2 šilingov, tako da bo v bodoče imela banka 15 milijonov šilingov glavnice in 1 milijon šilingov novih rezerv iz azliskega pribitka.

— VII. mednarodni solunski velesejem v Solunu. VII. mednarodni solunski velesejem se bo vršil od 11. do 25. septembra t. l. Za velesejem so dovoljeni popusti na naših in grških železnicah. Prijavnice, kakor tudi pozive za udeležbo dobijo zainteresirani v pisarni Zbornice za TOI.

Borze

Na ljubljanski borzi so danes devize New York, London in Amsterdam postale, okrepljena pa se je ponovno deviza Berlin. Na zagrebškem efektivnem tržišču je bila Vojna škoda nekoliko vrstjejša. Zaključena je bila le za koso po 180. Od dolarskih papirjev se je trgovalo le 7% Blairrov posojilo po 38. Premet je bil še v 6% begluških obveznicah po 31.50 in 32.

Devize. Ljubljana. Amsterdam 2274.27 — 2285.63, Berlin 1825.07—1345.87, Bruselj 783.50 do 787.44, Curli 1097.35—1102.85, London 203.92—205.52, New York ček 5607.38 do 5635.64, Pariz 221.30—222.42, Praga 221.30. Zagreb. Amsterdam 2274.27 — 2285.63, Berlin 1825.07 — 1345.87, Bruselj 783.50 do 787.44, London 203.92 — 205.52, New York kabe 5639.38 — 5667.64, New York ček 5607.38 — 5635.64, Pariz 221.30 — 222.42, Curli. Beograd 9, Pariz 20.17, London 18.60, New York 513, Bruselj 71.40, Milan 26.23, Madrid 42.30, Amsterdam 207.25, Berlin 121.80, Stockholm 95.25, Oslo 91.25, København 101.50, Sofija 8.45, Praga 15.20, Varšava 57.40, Bukarešta 3.07.

Elekti. Zagreb. Državne vrednote: Vojna škoda 178 — 182, za junij 178 — 182, za julij 175 do 180, za december 180 bl, 4% agrarne 22.50 den., 6% begluške 31.50, 32 zaklj., 7% Blair 37.75 — 38.25, 8% Blair 41 den.; industrijske vrednote: Narodna banka 3875 do 4000, Priv. agrarna banka 207 — 208.

Dunaj. Eskomptgesellschaft, 100, Dunav-Sava-Jadran 13.85, Staatseisenbahngesell. 17.56, Trboveljska 19.50, Alpina - Montan, 8.50, Sečera 22.75.

Blagovna tržišča. ZITO.

+ Chicago, 20. junija. Začetni tečaji: Pšenica: za julij 48.75, za september 51, za december 54; kornaz: za julij 80.375, za september 81.875; oves: za julij 20.375, za december 22.625.

+ Winnipeg, 20. junija. Začetni tečaji: Pšenica: za julij 54.625, za oktober 56.625, za december 57.50.

+ Ljubljanska borza (20. t. m.) Tendence nespremenjena. Zaključen je bil 1 v.koruze. Nudi se pšenica (slov. postaja, po mlevski tarifi, plačljivo v 30 dneh): slovenska, 78 kg po 180 — 182.50, okolica Sombor, 79 kg po 185 — 187.50, sotiska, 80 kg težka po 190 — 192.50; moka: baška 10t. franko Ljubljana, plačljivo v 30 dneh po 320 — 325, banatska po 330 do 335; kornaz (slovenska postaja, plač v 30 dneh): baška pri mlevski voznini po 147.50 do 150, po navadni voznini po 152.50 — 155.

+ Novosadska blagovna borza (20. t. m.) Zaradi pravoslavne praznika borza danes poslovala.

S P O R T

Lahkoatletsko prvenstvo Jugoslavije za moštva

Po tridnevem tekmovalstvu so se zaključila lahkoatletska tekmovanja za državno prvenstvo moštev — Primorje in Ilirija, ki sta zasedla tretje, oziroma četrto mesto, sta od lani pokazala lep napredek

V petek, soboto in nedeljo so se vršila tekmovanja za lahkoatletsko prvenstvo za moštva. Poročilo o teh tekmovanjih, ki so pokazala velik napredek obeh naših vodilnih klubov od lanskega leta, je moralo zaradi tehničnih zaprek večeraj izostati. Zaradi tega objavljamo danes podrobno poročilo o tekmovanjih. ASK Primorje je z 69.603,99 točke zasedlo tretje, SK Ilirija pa z 41.977,69 točke četrto mesto. Na prvem mestu je, kakor znano, Hašk, na drugem pa Concordia.

Tek 100 m: (56 tekmovalcev; Primorje 33, Ilirija 23; minimum doseglo 26 tekmovalcev; Primorje 19, Ilirija 7.) Točke: Primorje 11.094,60, Ilirija 4072,60.

Rezultati: Skok in Kovačič (oba Primorje) 11,6, Zupančič Neli (Ilirija) 11,8; Perović Ivo, Urbančič, Putinja (vsi Pr.) 12,2; Zorja Aleks, Perović Jože (oba Pr.), Orel, Stepišnik (oba Il.) 12,3; Slapar, Peteković (oba Pr.) 12,4; Zadravec, Jug, Peteković, Slamič, Raič Dušan (vsi Pr.), Outrata, Pakl (oba Il.) 12,5; Gabrček, Cerar, Zorja Fr., Karba, Žgur (vsi Pr.), Wildmann (Il.) 12,6. Močan nasprotni veter, ki je vsem plasiranim odvzel po nekaj desetink sekunde, mnoge pa vrgel za malenkost ob zaslužen placement in točko!

Met krogle: (10 tekmovalcev; Primorje 4, Ilirija 6; minimum doseglo 7 tekmovalcev; Primorje 3, Ilirija 4.) Točke: Primorje 1613, Ilirija 2506.

Rezultati: Zupančič N. (Il.) 12,06 m, Jeglič (Il.) 11,895 m, Stepišnik Milan (Il.) 11,26 m, Dobovšek (Il.) 11,21 m, Cerkvenik (Pr.) 10,825 m, Slamič (Pr.) 10,72 m, Medved (Pr.) 10,61 m.

Tek 400 m: (25 tekmovalcev; Primorje 17, Ilirija 8; minimum doseglo 12 tekmovalcev; Primorje 8, Ilirija 4.) Točke: Primorje 5360,48, Ilirija 2668,96.

Rezultati: Zupančič Neli (Il.) in Putinja (Pr.) 55 3/4, Skok (Pr.), 55 1/4, Zorja Fr. (Pr.) 56 sek.; Gabrček, Furlan (oba Pr.) Sifer, Habič (oba Il.) 57 3/4; Krevs (Pr.) 57 3/4, Lejka (Il.) 57 1/4, Kovačič Leo in Perović Ivo (oba Pr.) 58 sek. Močan nasprotni veter je spravil ob zaslužen placement okoli 6 atletov, ki bi v normalnih prilikah gotovo tekli pod minimum!

Skok v daljavo z zalogom: (17 tekmovalcev; Primorje 9, Ilirija 8; minimum doseglo 8 tekmovalcev; Primorje 6, Ilirija 2.) Točke: Primorje 3188,625, Ilirija 1223,35.

Rezultati: Outrata (Il.) 6,13 m, Stepišnik Milan (Il.) 5,90 m, Stofa (Pr.) 5,825 m, Medica (Pr.) 5,745 m, Raič Dušan (Pr.) 5,70 m, Putinja (Pr.) 5,66 m, Raič Milivoj (Pr.) 5,605 m, Slapar (Pr.) 5,60 m.

Tek 5000 m: (11 tekmovalcev; Primorje 4, Ilirija 7; minimum doseglo 9 tekmovalcev; Primorje 3, Ilirija 6.) Točke: Primorje 2216,82, Ilirija 4102,66.

Rezultati: Krevs (Pr.) 16:30 1/4, Bručan (Il.) 16:33 min., Kovačič Leo (Pr.) 16:58 1/4, Senčar Leopold (Il.) 17:05, Šporn (Il.) 17:08, Slapičar (Pr.) 17:13, Osterman (Il.) 17:43, Majhenič (Il.) 17:50, Senčar Lado (Il.) 17:59 1/4. Odlični rezultati: trije tekmovalci pod 17 minut! Dva tekmovalca odstopila na prgi.

Met diska: (17 tekmovalcev; Primorje 6, Ilirija 11; minimum doseglo 11 tekmovalcev; Primorje 4, Ilirija 7.) Točke: Primorje 1819,94, Ilirija 3618,86.

Rezultati: Zupančič Neli 34,83 m, Stepišnik Milan 34,16 m, Jeglič 33,86 m (vsi Il.), Slamič (Pr.) 33,66 m, Dobovšek (Il.) 33,575 m, Banko (Il.) 33,46 m, Jug Vinko (Pr.) 32 m, Černetič 29,54 m, Peteković 28,27 m (vsi Pr.), Smersu (Il.) 28,38 m, Srebrnič (Il.) 29,225 m. Dobar nastop ilirijanskih metalcev; šest metalcev čez 33 metrov.

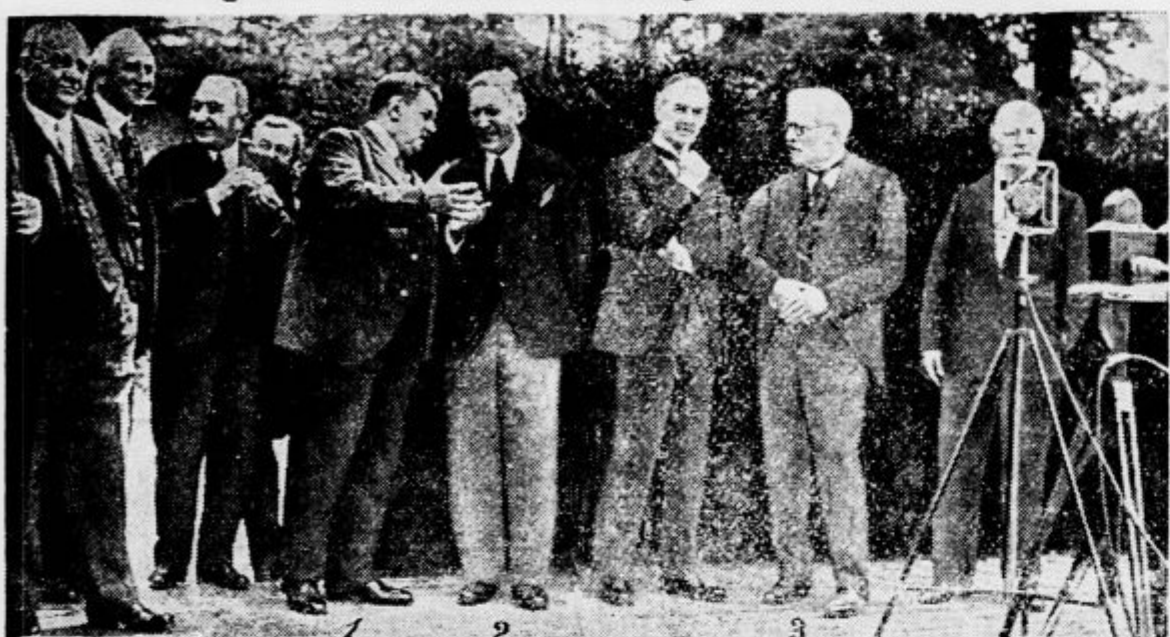
Tek 800 m: (13 tekmovalcev; Primorje 5, Ilirija 8; minimum doseglo 10 tekmovalcev; Primorje 5, Ilirija 5.) Točke: Primorje 3549,50, Ilirija 2354,50.

Rezultati: Zorja Fr. (Pr.) 2:05 3/4, Lejka (Pr.) 2:09, Kovačič Leo (Pr.) 2:12, Krevs (Pr.) 2:12 1/4, Putinja (Pr.) 2:12 1/4, Malič (Pr.) 2:13 1/4, Gabrček (Pr.) 2:14, Bručan (Il.) 2:15 1/4, Schiffer (Il.) 2:15 1/4, Hiti (Il.) 2:15 1/4. Dobar čas Zorje, zlasti zaradi močnega nasprotnega vetra na zadnjih 100 m.

Skok v višino z zalogom: (23 tekmovalcev; Primorje 14, Ilirija 9; minimum doseglo 17 tekmovalcev; Primorje 11, Ilirija 6.) Točke: Primorje 4938, Ilirija 2458. Rezultati: Žgur (Pr.) 1,65 m, Jug Franci (Pr.) 1,60 m, Svetec, Zorja

Iz življenja in sveta

Evropske državnike snemajo za zvočni film

Zvočni film si je ukrčil pot tudi na mednarodno konferenco v Lausanni, kjer so se prošle dni zbrale francoska, angleška in nemška delegacija. Št. 1 prikazuje francoskega ministrskega predsednika Herriota v razgovoru z nemškim kancelarjem v. Pa-penom (2), št. 3 pa angleškega premijera Mac Donalda.

Muzej v človeškem telesu

Stvari, ki so nam najbližje, se nam običajno ne zdijo vredne proučevanja in posebnega opazovanja. Tako je tudi s človeškim telesom. Zdravniški sodniki neke angleške revije naštevajo v svojem sestavku nekatere svojevrstne podrobnosti, ki se nam običajno vidijo brez pomena, a so v resnici ostanki razvoja človeškega telesa, ki ga je naš organizem napravil v milijonih let.

Na koncu hrbtnice imamo kratko, špičasto kost, ki je v bistvu ostanek repa. Ta podaljšek hrbtnice je bil nekoč povsem normalen del telesa in se je šele polagoma izgubil. V zadku človeškega telesa se vidi ta podaljšek mnogo razločnejše kakor v ostanku odraslega človeka. V mnogih primerih je najti v človeškem plodu tudi nekakšne nastave škrig, ki rabijo ribam za dihanje.

Vsem tudi ni znano, da so naši predniki lahko migali z ušesi kakor to še danes vidimo pri psu in konju, ki strizeta z uhlji. Nekateri ljudje si z vajo lahko pridobijo spretnost takšnega gibanja. Ker pa migracija z uhlji ne spada med naše dnevne potrebe, se vedno bolj izgublja, čeprav imamo ohranjen še mišice za to, dasi so v znatni meri okrnile, ker ne delujejo več.

Tudi v naših možganih je najti svojevrstne ostanke preteklosti. To je tretje oko. Po vsej priliki je narava delala takšne

eksperimente z ljudmi, ko je hotela izpopolniti človeški vid. Zarodek za tretje oko se ne najde samo pri človeku, ampak tudi v mčganih nekaterih živali.

Diaka, ki pokriva naše noge in roke ter nekatere dele telesa, je takisto ostanek iz dobe, ko je ščitil človeka kožuh pred mrazom. Pri mnogih novorojenčkih celo lahko opazujemo gosto puhasto diako, ki pa kmalu izgine sama od sebe. Dejstvo, da novorojenec krčevito stiska roke, če mu damo vanje motvoz ali vrvi, si razlagajo privrženci razvojne teorije s tem, da so naši predniki plezali po drevesih, kamor so jih siliile življenjske razmere.

Na obeh straneh spodnje in zgornje čeljusti imamo zobe, ki so nekoliko daljši in ostrejši od ostalih. Ti zobje so našim prednikom rabili za razkrsavanje sirovega mesa. Tudi slepič je organ, ki ga mnogi smatrajo za odvisnega in si ga iz tega vzroka dajo izrezati. Pri živalih pa je drugače. Slepo črevo je pri njih mnogo daljše kakor pri človeku ter ima nalogo izvlači iz vlakn rastlinske hrane kolikor mogoče dosti hranljivih snovi.

Reči, ki se nam torej v mnogih pogledih vidijo nepotrebne, imajo vendarle svoj vzrok in pravico do obstoja. Narava je dala človeku gotovo vsak ud za nekaj, človek pa se je pomelkužil in mnoge tako preoblikoval, da so mu dandanašnji odveč.

150.000 let star človek v Afriki

Prof. Reck, ki je bil prej dodeljen guvernerju nemške Vzhodne Afrike in se je po vojni posvetil raziskovalskemu poklicu, je odkril v Oldoway ostanke okostja visoko razvitega človeka z vsemi prilastki, homini sapiens. Že pred vojno je Reck trdil, da izvira okostje njegove najdbe iz srednje diluvialne dobe (približno pred 150.000 leti). Ker pa so se našli na evropskih in azijskih tleh ostanki človeka, ki ga cenijo komaj na 20.000 let starosti, so tudi raziskovalci in paleontologi Reckovo podmeno močno izpodbijali. Šele novejša raziskovanja so mu prinesla popolno zadostitev.

V istih plasteh kakor ostanke človeškega okostja so našli tudi ostanke izumrlih živali, ki so takisto živele v srednji diluvialni dobi. Reckovo odkritje je potemtakem najdba najstarejšega človeka na zemlji. Če je temu tako, padejo vse dosedanje hipoteze, da je tekla zibel človeštva v Aziji, ker se bo treba sprijazniti z mislijo, da je prišel človeški rod iz Afrike. To pa ima še drugo stran. V Afriki so namreč našli tudi najstarejše ostanke opice in neke priprave, ki se lahko smatrajo za najstarejše dokaze človeškega orodja.

Še vedno poceni in dobro

se gospodje oblačijo pri tvrdki DRAGO SCHWAB v Ljubljani. — Poletne obleke, suknjiči in blago v veliki izbiri.

Priprave za novi vzlet v stratosfero

V začetku julija bo prof. Piccard ponovno startal k poletu v stratosfero, topot iz Curiha. Namestu lanskega asistenta ing. Kipferja, ga bo topot spremljal belgijski fizik Cosyns. Gondola za letošnji polet se precej razlikuje od lanske gondole. Izboljšana je po vseh izkustvih, ki si jih je bil pridobil Piccard pri lanskem podvigu.

Vrvica, ki se je bila lani utrgala, je letos napeljana skozi posebno napravo iz živega srebra. Vse odprtine na gondoli se dajo hermetično zapreti. S tem je preskbljeno tudi za vse eventualnosti, če bi morala pristati gondola na vodi. Piccard in Cosyns bosta popolnoma zaščitena pred pretečimi nevarnostmi in ne bosta utonila.

Piccard bo obremenil gondolo s svinčeno mramor, ki se bo sprosti odkladal kolikor bo treba. Letošnja gondola ima osem oken (lani je imela samo dve) ter meri v premeru 2,20 m tehta pa 275 kg. Plišč za gondolo je največji, kar so jih kdaj izdelovali na svetu. Njegova prostornina znaša 14.000 bubičnih metrov. Gondola, plašč in torov balona bodo znašali pri startu 1760 kg.

Čitate tedensko revijo ŽIVI IENIE IN SVET

Državni poglavar sprejema kmetice

Predsednik Albert Lebrun je pred dnevi sprejel zastopnice kmečkega stanu iz vseh predelov Francije. Lebrun je, kakor znano, sam kmečki sin.

Požar uničil pol vasi

V Mecklenburgu je nenadoma izbruhnil ogenj in uničil polovico vasi Lübblov. Zgorelo je 26 hiš z vsemi gospodarskimi poslopji.

Moderne poroke

Kdor se ženi sedaj, izbira varno pot. Poroke na prvi pogled in poroke zaradi ljubelega miru in udobnih copat so vedno redkejše. Pri večini — kar glegljete si želite ponudbe — odločajo predvsem gospodarski nagibi. V zadnji dobi računa vsak bodoči ali vsaka bodoča zakonska »polovica« s preskrbo, stalno službo, višoko rento ali gotovo pokojnino. Može čedne vnanjosti in kristalnih značajev brez pravega poklica si prav tako težko najdejo bodoče družice v življenju kot dekleta neoporečne preteklosti in še tako očarljive vnanjosti brez dote.

Kako zelo so se časi spremenili! Domače hčere, cne nekdanj najbolj iskane in zavidane neveste, niso več moderne. »Gospodinja« današnjih dni je po moževih sodbi šele tedaj popolna, če opravi vsakdanje gospodinske posle v par urah. V ostalem pa mora biti moževa tovarišica, duševno živahna, ki se mora sprijazniti z vsako situacijo. Dveh »idealov« pa vsa gospodarska stiska ni mogla porušiti: deklet za poroko mora biti vitko in — plovilaso. Po naravi, ne umetno z vodikovim dvokisom! Seveda tudi ne tanko kot šiba — kot pred leti — temveč postavno in privlačno za najbolj kritično možko oko. V teh okoliščinah je kaj pa umljivo, da je na poročnem trgu mnogo več moških kandidatov kot »idealnih« deklet, posebno še, če upoštevamo, da imajo moški na tihem še več drugih prednosti. Tako notirajo zelo visoko sportni

uspehi, dasi so sportni tipi že brez posebne slave mnogo na boljšem. V razvoju modernega zakona je dalje zanimivo, da se starostna razlika vedno večja — v škodo ženske. Medtem ko je prej iskal 30-letni mož dekle 25 do 28 let, misli danes na 17 do 20 let staro. Starejši gospodje s petimi ali šestimi križi sanjajo o ženski, ki ne sme biti starejša kot 40 let. Odtod izvira, da se skupina starejših samskih žensk brez večje ga premoženja skoraj brez upov poteguje za možitev. Nekaj boljše je za vdove iste starosti, ker imajo razen dobre dote tudi gotove skušnje v življenju in zakonu, ki so nekaterim možikom zelo po godu. Manj priljubljene so ločene žene in tudi ločeni možje, ker so vsi nekako pretirano previdni pred njimi, čeprav imajo nekaj denarja ali celo premoženje. Sicer pa se je število ločitev v zakonu po večini pomnožilo iz gospodarskih razlogov: zakonci so se pač morali raziti, ker ni bilo denarja. Danes je prišlo že tako daleč, da ima dobra poslovna ženska za poroko večje šanse od one, ki so jo doma pripravljali samo za gospodinjstvo. Žene, ki so posebno nadarjene za poslovno delo, so lahko tudi ločene.

Mnogo važnosti posvečajo dalje poročni kandidati — seveda spet iz gospodarskih razlogov — tudi temu, da je njihova druga polovica edini otrok. Že iz ženskih navedb se da razbrati, da kandidati ne kažejo posebnega veselja za bogato razpredene sorodniške zveze. Često odloča o tem bojazen, da bi morali — če bi kdorkoli izmed raznih daljnih sorodni-

kov izgubil eksistenco — v njegov prid znižati lastne izdatke. Človek, ki se ženi — s posebnimi gospodarskimi interesi — bo gotovo podrobno proučil vse te morebitnosti. V tej zvezi je poglavje zase ženska s poklicem, ki ji je seveda prav posebno na tem, da najde moža s takimi dohodki, da se ji zaradi poroke ne bo treba odreči ugodnostim, katerih je bila vajena kot samska. Uradnice, ki si večinoma izberejo moža med tovariši v pisarni, smatrajo, da so opravile slabo, če niso dobile moža, ki bi imel vsaj še enkrat tako visoko plačo. Zato prevladuje med njimi želja po tako zvanem »pre-skrbinskem« zakonu, v katerem je možev položaj — čeprav gospodarsko šibkejši — osiguran za vse življenje.

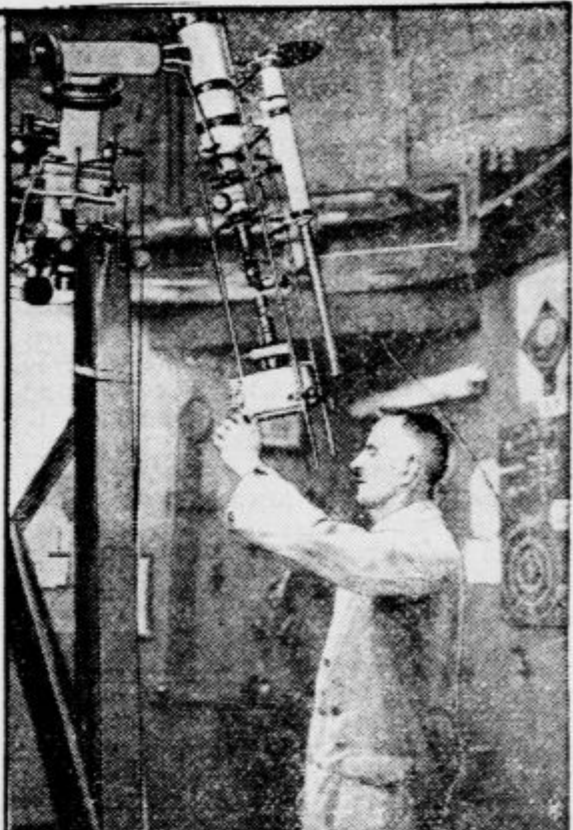
Stanovanjsko vprašanje v zadnjem času za poroke ni več tako odločilnega pomena kot je bilo v prvih povojnih letih. V srednjih slojin so se mladi ljudje večinoma že sprijaznili s tem, da jim — če so poročeni — ni treba lastnega doma. Kdor ima denar, si pa lahko pomaga!

Najbolj kočljiva točka vsakega — in kajpa še tako modernega — zakona pa je vprašanje zakonske zvestobe. Splošne sodbe o tem poglavju skupnega življenja med možem in ženo ni mogoče izreči: ljudje, ki se poklicno bavijo z ženskovinjskim posredovanjem, zatrjujejo, da so postali možje mnogo bolj strpljivi. Menda imajo preveč drugih skrbi ali dela, tako da se v ljubosumnosti ne udeležujejo preveč aktivno. Ljubosumnost je — z redkimi izjemami — žensko orožje!

Brezposelnost ga je napotila k astronomiji

V občini Schönau pri Berlinu si je zgradil tehnik Jakob lasten observatorij (slika zgoraj levo). Na desni vidimo izrez in notranjščino s teleskopom, spodaj pa ploščo za opazovanje neba z računi.

Briandova zapuščina

Po smrti francoskega vnaneja ministra Aristida Brianda so nasprotniki njegove politične smeri raztrosili vesti, ki so imele namen onečastiti spomin velikega pokojnika. Govorilo se je, da je Briand zapustil ogromno premoženje, katerega si je bil ba-je nakupil kot vnanji minister za svojega ministirovanja.

Zdaj dementira vse te vesti izvršitelj Briandove oporoke, advokat Grosrichard, ki brani Brianda pred napadi nacionalističnih krugov. V podkrepitev svojih trditev citira Grosrichard besedilo oporoke pokojnega ministra, ki pravi, da zapuščina svoje posestvo Cocherel svoji sestri, vse ostalo pa svojemu nečaku. Po objavi teh dejstev nadaljuje Grosrichard: L. 1908. je napravil Briand izlet v Cocherel. Pokrajina se mu je tako prikupila, da je kmalu potem najel majhno hišico. Ob začetku svetovne vojne si je v Cocherelu kupil domek za 8000 frankov. L. 1920. je bilo v Cocherelu naprodaj največje posestvo v okraju. Bilo je to imenje La Caillette, ki je bilo kupcem naprodaj za 284.000 frankov. Briand pa ni imel dovolj denarja, da bi plačal vse naenkrat. Zato je plačal prvi obrok v znesku 189.000 frankov. Šele ko je pozneje postal vnanji minister in stalni zastopnik Francije pri Društvu narodov, je spravil toliko skupaj, da je poravnal ostanek dolga. K temu se je pridružil še Nobelova mirovna nagrada. To je bila zanj prava sreča, kajti zdaj je imel milijon in je kupil za 110.000 frankov mlin v La Ramiersu. V gotovini je zapustil Briand ob svoji smrti 132.000 frankov pri neki pariški banki, poleg tega pa jahto in zelo skromno pohištvo iz svojega pariškega stanovanja.

Spomenik Debussyju v Parizu

V petek 17. junija so odkrili spomenik slavnemu francoskem skladatelju Claudiju Debussyju. Odkritje je bilo zelo svečano. Prisostvoval mu je predsednik republike Lebrun, celokupen diplomatski zbor in najvišji francoski dostojanstveniki. Na dan odkritja zvečer je bil velik javen koncert, na katerem so dirigiral Debussyjeve skladbe največji dirigenti sedanjosti, med njimi Arturo Toscanini, Felix Weingartner in Pjenné.

Jubilej šampanjca

26. t. m. bo 250 let, odkar je benediktinec don Perignon iznašel kipeče vino, ki je prineslo francoski Champagni svetoven sloves in gospodarsko blagostanje. Zato bodo letos čez teden dni slavili ta dogodek in vsak tujec, ki se bo letos med 26. in 29. junijem mudil v Reimsu, se bo lahko napil šampanjca zastoj, kolikor bo hotel. Don Perignon se je rodil v St. Manehoul-du, ki je kakor Reims središče šampanjske vinske industrije in njenega izvoza.

Denar, ki ga vsakdo zavrača

Babjevrna Amerika se odlikuje tudi po tem, da veruje v vražo, da prinaša bankovec za dva dolarja imejitelju nesrečo. Zato se skuša vsakdo, ki mu pride ta denar v roke, iznebiti bankovca. Državne oblasti imajo v blagajnah vedno toliko dvodolarskih bankovcev, da jih spravljajo v promet samo na ta način, da plačujejo z njimi svoje uradnike. Na ta način v obtoč spravljani denar pa se po najkrajši poti vrne zopet v bančne blagajne, večinoma z obtrganim robom, kajti samo na ta način se ljudje rešijo »prokletstva« dvodolarskega bankovca.

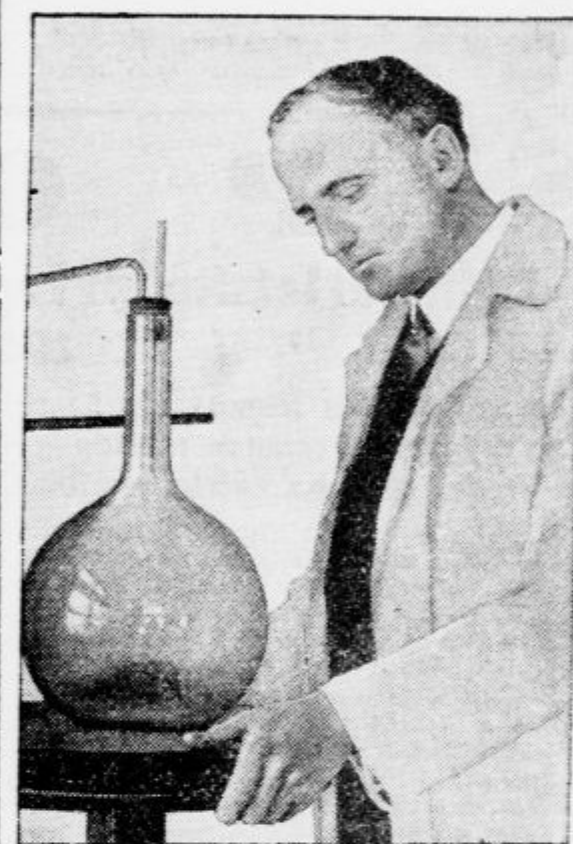
Električna železnica na pisemski znamki

Ljudovladica San Marino v Srednji Italiji je uvedla pri nedavni otvoritvi prvega tramvaja v republiko nove pisemske znamke, kakršne kaže zgornja slika.

Nosečim ženam in mladim materam pomore naravna »Franz Josefova« grenčica do urejenega želodca in črevesja. Glavni zastopniki modernega zdravilstva za ženske so preizkusili, da »Franz Josefova« voda v največjih slučajih učinkuje hitro, sigurno in brez bolečin. »Franz Josefova« grenčica se dobi v vseh lekarnah, drogerijah in specerijskih trgovinah.

Umetno razganjanje megle

Prof. dr. Wiegand iz Hamburga je izumil postopek za umetno razganjanje megle. Za ladjeplombo in za zračne polete je njegov izum najdalekosežnejša pomena.

Psihiatrična sodba o Matuški

Kakor smo poročali že konec minulega tedna med brzojavami vestmi, je bil Silvester Matuška od dunajskih porotnikov obsojen na 6 let robije, poostrene s posti in trdimi ležišči. Ko bo mož odsedel svojo kazen v Avstriji, ga bodo oblasti izročile Madžarski, kjer se bo moral zagovarjati zaradi atentata pri Bla Torbagyju, kjer je njegov napad zahteval 22 človeških žrtve. Zanimivo je vedeti, kakšno sodbo sta podala o Matuški psihiatra dr. Bischoff in dr. Hoevel. Bischoff smatra Matuško za tolesno in duševno dobro razvitega moža, ki kaže posebno jako odpornost. Njegov značaj ga sili k temu, da se čimbolj uveljavlja. Velik naklon kaže tudi k senzaci-jam. Vendar psihiater meni, da to ni pseudologija phantastica, temveč samo močna domišljija, kajti produkti Matuškovih fantazije so realnega značaja.

O znakih kakšne paralize pri Matuški ni govora, tudi na trpi na shizofrenijo, niti na kakšni manjinski bolezni. Pač pa je razvidno, da ima hipomanično konstitucijo, kar povzroča, da je sangviničnega značaja. Odločno se lahko taji, da bi bil Matuška trpel na halucinacijah. Vse, kar spada navidez v ta krog, je samo dobra simulacija, nič več. Matuška ne trpi na nobeni možganski bolezni, ima zelo živahno fantazijo, v njegovem navedenem obličju pa je neka vrzel. V splošnem se lahko reče, da ima etične defekte, kar se kaže med drugim tudi v njegovi veliki zgovornosti in v njegovem naklonu k laži in hinavščini.

Tudi dr. Hoevel pravi, da je Matuška samo simulant z normalnim zločinskim obelježjem. Kar prednjača pred svetom kot samoveljče, je izmiljena poza, s katero bi rad ljudem imponiral. In da bi to stran še bolj poudaril, je v nastopih zelo predzren, kar mu daje videz in čar izrednega tipa.

Vsak dan ena

Zdravnik je svetoval artistovemu sinu gorski zrak.

Michel Zévaco:

Pardaillanov sin

Zgodovinski roman.

Starka mu je s tem mirnejšo vestjo obljubila pokorščino, ker je vedela, da je bil Jehan Hrabri tako in tako odnesel skrinjico iz hiše.

»Prav tako boste tudi pogubljeni,« je s poudarkom dodal menih, »če le enkrat samkrat izrečete ime katerega izmed teh peklenskihov in hudičevk.«

In z glasom, od katerega je obšla starko kurja polt, je pripomnil: »Ali ne veste, nesrečnica, da bi se vam utegnili prikazati, če bi izgovarjali njihova imena? Kako se hočete braniti, če vas zgrabijo in odvlečejo s seboj? Že zaradi vašega zveličanja je najbolje, da pozabite vso to historijo, ki od kraja do konca diši po grmadah.«

»Prišezem vam, duhovni oče, da jo pozabim!« je odkritosrčno zatrčila Colline Colle.

Menih je napravil križ nad njo in zamrmral odvezne besede. Nato se je hitro poslovil, rekoč, da mora neutegoma sežgati peklensko pogodbo.

Dolgo je trajalo, preden se je Colline Colle opametovala po toli strahovitih pretresljajih. Okrepčana po zavesti dobljene odveze, je izbrisala iz svojih možganov vso to historijo z zakladom, ki je tako malo manjkalo, da ji ni bil nakopal večnega pogubljenja.

Ker je bila pa računajoča ženska, je obenem s tem samozataje-njem že zasnovala drugi načrt, ki ji je utegnil obroditi čeden dobiček, ne da bi spravil njeno dušo v nevarnost. Jela je premišljevat, kako bi s Carcagnevo pomočjo (Carcagna je imenovala »dobrega

mladega človeka) našla Concinija (»zakrinkanega gospoda«). Na-dejala se je, da bi potem lahko izmolzla Varenno okroglo vsotico, s tem, da bi mu izdala ime Bertillinega ugrabilca in mu omogočila, da uredi z njim svoj račun.

Ker je pa odločil o uspehu tega načrta samo Carcagne, ki niti ni vedela njegovega imena, se je zavedala, da ga nemore srečno iz-vesti, ako ne najde naprej »dobrega mladega moža«. Takisto jasno ji je bilo, da ga najbrže ne bo našla, če je sam ne pride obiskat, ka-kor ga je bila povabila.

Konec njenega premišljevanja je bil tak, da je stopila pred Ma-rinjin kip, ki je stal na kamnu, sklenila roke in goreče pomolila:

»O, sveta, dobra Devica, daj, da me pride ta dobri mladi mož obiskat in da z njegovo pomočjo najdem gospoda, ki je ugrabil mojo stanovalko! Premodra si in prepravična, Devica naša, da ne bi razumela, kolikanj se mi spodobí ta majhna odškodnina za zaklad, ki sem ga izgubila!«

22.

Kakor hitro se je oddaljil od hiše gospe Colline Colle, je bila prva skrb Perfekta Goularda ta, da je prebral papir, ki ga je bil iz-trgal lahkovernici.

Pisanje je bilo sestavljeno v latinskem jeziku. Le-ta mu ni delal preglavic. Bralec ve, da je bila njegova nevednost samo hinavska. Ko ga je prebral, jo je mahnil naravnost v kapucinski samostan in stopil nekaj trenutkov nato v prav tisto sobo, kjer smo ga videli že dopoldne.

Claude Acquaviva je bil švedno tam. Razgovarjal se je z očetom Jožefom, ki je bil videti njegov najljubši učenec. Ko je zagledal taj-nega opravnika, je kapucin skrivaj z očmi povprašal Acquavivo. Ta mu je mignil, naj ostane.

Regulacijska dela potoka Rogoznice končana

Potok Rogoznica, ki izvira v šentlenar-škem okraju, teče skozi ptujski sodni okraj v dolžini kakih 15 km in se izliva pri Bu-dini pri Ptuj v Dravo, je že od nekdaj delal preglavice lastnikom parcel v kata-stralnih občinah Ptuj, Rogoznici, Brstju in Spuhlji. Da se prepreči nadaljnje po-plave in ogromna škoda, so se lastniki ogroženih parcel obrnili do svojih občin za pomoč in so si občine Rogoznica, Brst-je in Budina ustanovile medobčinski odbor z nalogo, da z lastnimi denarnimi sred-stvi in s primerno subvencijo banske upra-vne primerno regulira nevarni hudournik.

Regulacijska dela potoka Rogoznice so se pričela že lani. V dolžini kakih 5 km na kraju, kjer so bile parcele najbolj izpo-stavljene poplavam, se je izvršila regulacija potoka tako, da se je struga poglobila za 1 m; napravili so se novi močni nasipi po 1 m visoki, tako da se je sedaj strugino nabrežje z novimi nasipi razširilo za 4 m ter so se parcele popolnoma zavarovale proti vsaki poplavi.

Vsa regulacijska dela je vodil gradbeni odsek banske uprave v Ljubljani in so de-la dokončana. Pred kratkim se je vršil v to svrhu lokalni ogled po zastopnikih gradbenega odseka banske uprave v Ljub-ljani, sreskega načelstva v Ptuj. Zastop-niki zainteresiranih občin in prizadetih lastnikov ogroženih parcel. Komisija je ugotovila, da je regulacija potoka prinesla vsem prizadetim občinam veliko korist in se tudi sicer o regulacijskih delih zelo po-valjno izrazil. Lastniki ogroženih parcel so sedaj brez nevarnosti, ker se voda, ki nastane ob deževju, odteka v poglobljeno strugo.

Ob priliki komisije pa se je tudi ugotovi-lo, da bi bilo koristno ustanoviti zadru-go za vzdrževanje reguliranega potoka, zlasti nasipov, in se je večina interesentov že izrekla za to in tudi pristopila k zadrugi. Malenkostna dela, ki se morajo še izvr-šiti pri reguliranem potoku, predvsem zgradba mostička, ki bo vezal občini Brst-je in Spuhljo, bodo v najkrajšem času do-končana, ker je banska uprava že tudi na-kazala v to svrhu nadaljnjo podporo.

Iz Novega mesta

n— Na realni gimnaziji se bodo vršili sprejemni izpiti 25. t. m. in lahko polagajo te izpite tudi učenci, ki so bili v začetku II. polletja odpušteni iz šole.

Iz Ljutomer

Ij— Gasilska vaja. V nedeljo 19. t. m. je bilo na našem Glavnem trgu prav živahno. Ljutomerska gasilska župa je pozvala svo-ja društva na župno vajo. Odzvala so se vsa, in sicer s 5 motorkami (Ljutomer z dvema, Babinči, Radomerje in Krapje) in s 4 ročnimi brizgalnami (Cven, Mota, Nor-šinci in Stroža vas). Po suhih vajan posa-meznih društev, ki so dobro uspela ter po-kazale lepo izvežbanost vseh, se je vršila skupna mokra vaja vseh edinic. Za goreči objekt je bil določen hotel Herndl. Prva je dala vodo ročna brizgalna iz Strože vasi, v kratkih presledkih so funkcionirale dru-ge, medtem ko sta Ljutomerski motoriki morali po vodo v velik rezervoar na Sta-rem trgu. Vaja je prav dobro uspela. Med-tem je igrala na Glavnem trgu mestna god-ba v svojih novih ličnih uniformah, deklar-ko pa so prodajale cvetlice v prid Rdečemu križu.

Ij— Občinska seja. Občinska uprava se je 14. t. m. bavila s celo vrsto zadev, od katerih omenimo deložacijo nekega viničarja, ki ga je občina začasno vzela pod streho, dalje odobritev prodajnih pogodb za poslopja bivše elektrarne in stanovanj-sko hišo, ureditev nekaj mejnih sporov in razširjenje občinske ceste na Kamenščaku. Prošnja Opleševalega društva, naj mu ob-

Radio

Izvilleček iz programov

Torek, 21. junija.

LJUBLJANA 12.15: Plošče. — 12.45: Dnevne vesti. — 13: Čas, plošče, borza. — 18: Otroški kotiček. — 19: Salonski kvin-tet. — 19.30: Nemščina. — 20: Slovenske narodne noše. — 20.30: Prenos koncerta iz Zagreba. — 22.30: Čas, poročila, plošče. Sreda, 22. junija.

LJUBLJANA 12.15: Plošče. — 12.45: Dnevne vesti. — 13: Čas, plošče, borza. — 18: Salonski kvintet. — 19: Čitanje iz Oetrov-ske komedije »Volki i ovce«. — 19.30: Literarna ura. — 20: Glasbeno predavanje. — 20.30: Samospevi g. L. Hribarja. — 22: Čas, poročila, salonski kvintet. BEOGRAD 12.05: Radio - orkester. — 17.30: Pesmi. — 20.10: Koncert ge. Petro-vičeve. — 21: Veseloigra. — 21.55: Radio-orkester. — ZAGREB 12.30: Plošče. — 20: Koncert. — 21.45: Prenos zvočnega filma. — PRAGA 19.30: Pevski kvartet. — 20.15: Prenos iz Brna. — 21: Orkester. — BRNO 20.15: Godba na pihala. — 21: Koncert iz Prage. — VARŠAVA 18.20: Plesna glasba. — 21.10: Klavirski koncert. — 22: Godba za ples. — DUNAJ 11.30: Godalni kvartet. — 17: Orkestralne skladbe na ploščah. — 19.45: Plesni večer. — 22: Plesna glasba. — BER-LIN 20: Veseloigra. — 21.40: Otroški kresni večer. — Plesna glasba. — MCHLACKER 20: Mešan program. — 22: Orkester mando-lin. — 22.45: Nočni koncert. — BUDIMPE-STA 18.45: Violinski in pevski koncert. — 20: Dramski večer. — Ciganska godba. — RIM 17.30: Vokalni in instrumentalni kon-cert. — 20.45: Operni večer.

je bila, je in bo najboljša
Dokazano nenad-krijliva. 249/III

Adolf Mlinar

družba z o. z.

Dunajska cesta 47

Soboslikarska in plesarska dela izvršujem solidno po najmodernejših vzorcih. Cene konkurenčne. — Večletna garancija. 7551

Champion svečico

lažje stavljanje v pogon
naglejšje pospešenje
več moči
večja brzina

Glavna zaloga in skladišče za Jugoslavijo
ROBERT WEINBERGER D. D., Zagreb
Gajeva 10 139

Na prostovoljni dražbi

se **PRODASTA** posestvi **Zavodnika Fellisa** iz Zagradca (Grintovec) št. 2 in v Žužem-berku št. 3.

I. V Zagradcu: hiša z mlinom na 6 kam-nov, gospodarska poslopja, njive, travniki in gozdi.

II. V Žužemberku: stanovanjska hiša z vrtom, njivami, travniki in gozdi.

Prodajalo se bo kupaj ali pa po posamez-nih parcelah.

Interesente naj si pred dražbo ogledajo posamezne parcele.

Ponudbe se bodo sprejemale v nedeljo dne 3. julija 1932

ob 9. dopoldne v mlinu hišna št. 2 v Za-gradcu - Grintovcu in 7620

ob 3. popoldne v Žužemberku hiš. št. 3.

Inserirajte v „Jutru“

Godba prostovoljnega gasilnega društva v Škofji Loki naznanja, da je njen soustanovitelj in načel-nik, gospod

Franc Ravnihar

posestnik in sodavičar

danes 20. t. m. mirno v Gospodu zaspal.

Ohranimo ga v častnem spo-minu.

Škofja Loka, 20. junija 1932.

ODBOR

»Nu, sin moj,« je rekel starec s tisto mehko-bo, ki ga je malokdaj zapustila, »ali ste že opravili nalogo, ki sem vam jo davi dal?«

»Da, prevzvišeni. In dobre novice, ki jih prinašam, so nenavad-no važne. Drugače ne bi bil tako nepreviden, da se danes že drugič kažem v tem samostanu in zbujam radovednost častitih očetov ka-pucmov.«

Acquaviva je pokimal, rekoč:

»Govorite, sin.«

Perfekt Goulard je vestno ponovil vse, kar je bil zvedel o Ber-tilli Saugiški. Niti ene podrobnosti ni izpustil.

Ko je končal, se je Acquaviva zamislil.

»Tak tako,« je rekel nazadnje, »to dekle je kraljeva hči!«

Obotavljal se je še trenutek in nato kratko odzval:

»Sicer je pa vse eno. Na poti nam je in treba je, da takoj izgine.«

»Našli jo bomo,« je pripomnil Goulard. »Prepričan sem, da je bila ona tista, ki jo je davi Jehan Hrabri spremil k vojvodi An-dillyskemu. In če dovolite, prevzvišeni: neizogibnost, da to dekle izgine — vsaj za nekaj časa — se vam bo zdela tem odločnejša, ko bo moje poročilo pri kraju.«

»O,« je rekel Acquaviva in bled nasneh mu je zganil ustnice, »mislim sem si, da to še niso vse novice, ki jih prinašate.«

»Bogme ne, prevzvišeni,« je prostodušno rekel Perfekt Goulard.

»Prinašam vam namreč tudi tole.«

S temi besedami mu je pomolil papir, ki ga je bil izvalil Collini Colle.

Acquaviva je vzel papir in ga pazljivo prebral. Odsev skritega razburjenja se je zabliskal v njegovih blagih očeh.

Mirno se je obrnil k očetu Jožefu, nemi priči tega prizora, in mu podal papir, rekoč:

Globoko žaljuči naznanjamo vsem sorodnikom, prijateljem in znan-cem tužno vest, da je naš dobri oče, soprog, stari oče, tast, brat, stric in svak, gospod

Franc Ravnihar

posestnik in sodavičar

danes po daljši in mučni bolezni, v 58. letu svoje starosti, previden s sve-timi zakramenti za umirajočce, mirno v Gospodu zaspal.

Pogreb blagopokojnika se bo vršil v sredo ob 5. uri popoldne iz hiše žalosti na mestno pokopališče v Škofji Loki.

Škofja Loka, dne 20. junija 1932.

ZALUJOČI OSTALI

Potrji globoke žalosti naznanjamo vest, da je naša srčno ljubljenamama, gospa

Antonija Videčnik

soproga posestnika, trgovca in gostilničarja

po kratkem trpljenju nenadoma preminula.

Pogreb naše nepozabne mamice se bo vršil danes 21. t. m. ob 18. uri iz hiše žalosti na tukajšnje mestno pokopališče.

Drago pokojnico priporočamo v blag spomin.

7626

Rečica — Laško, dne 21. junija 1932.

Matija, soprog — Rudi, Francelj, Matija in Fanika, otroci

Razprodaja

raznega novega pohištva

vsled preselitve po zelo ugodni cenl. — Naslov pove oglasni oddelek »Jutra« 900.— 7624

Lep naj bo Vaš dom!

Slikanje in pleskanje izvršuje najsolidnejše in po najnižjih cenah tvrdka

IVAN KOŠAK, LJUBLJANA

Rimska cesta šte. 23

249

Zahvala

Iz vsega srca se globoko zahvaljujemo vsem, ki so nam k tragičnemu udarcu usode izkazali svoje odkrito sočutje, kakor tudi onim, ki so našega dra-grega pokojnika zase ali kot zastopniki korporacij in društev spremljali na njegovih zadnji poti in mu s tem izkazali svojo zadnjo čast.

Celje, dne 20. junija 1932.

V neizmerni žalosti

žaljujoča rodbina Wolf.

ZAHVALA

Vsem onim, ki so se me spomnili ob težkih dneh, ko me je zapustil moj nepozabni soprog, oče, brat, stric in svak, gospod

Ciril Ahlin

trgovce

se tem potom najiskreneje zahvaljujem. Posebno zahvalo smo dolžni č. duhovščini, g. zdravniku dr. Cibru za njegov požrtvovalen trud v času bolezni, članom pevskega društva »Narodne čitalnice« v šiški za ganljive žalostinke, nadalje vsem darovalcem krasnih vencev. Končno zahvala vsem, prav vsem, ki so ga spremlili v tako častnem številu k večnemu počitku.

V Ljubljani, dne 20. junija 1932.

Zaljujoča soproga ANGELA AHLIN in OTROCI 7623

INSERIRAJTE V „JUTRU“

Cene malim oglašom

Zenitve in dopisovanja: vsaka beseda Din 2.— ter enkratna pristojbina za štiro ali za dajanje naslova Din 5.— Oglasi trgovskega in reklamnega značaja: vsaka beseda Din 1.— Po Din 1.— za besedo na zaračunajo nadalje vsi oglasi, ki spadajo pod rubrike »Kam pa kame«, »Auto-moto«, »Kapital«, »V najemu«, »Poseste«, »Lokale«, »Stavbanje odda«, »Stroje«, »Vrednote«, »Informacije«, »Živali«, »Obrite in« ter pod rubrikama »Trgovski potnik« in »Zasluge«, če se s oglašom nudi zasluge, oziroma, če se išče potnik. Kdor si pa po temi rubrikama išče zasluge ali službe, plača za

Mali oglasi

Za odgovor 3 Din v znakah

vsako besedo 50 par. Pri vseh oglaših, ki se zaračunajo po Din 1.— za besedo, se zaračuna enkratna pristojbina Din 5.— za štiro ali za dajanje naslova. Vsi ostali oglasi socialnega značaja se računajo po 50 par za vsako besedo. Enkratna pristojbina za štiro ali za dajanje naslova pri oglaših, ki se zaračunajo po 50 par za vsako besedo, znaša Din 3.—

Najmanjši znesek pri oglaših po 50 par za besedo, je Din 10.— pri oglaših po 1 Din za besedo do Din 15.—

Vse pristojbine za male oglase je plačati pri predaji naročila, oziroma jih je vpslati v pismo obnem z naročilom.

Potniki

Kdor išče mesto potnika, plača za vsako besedo 50 par; za dajanje naslova ali za štiro 3 Din. — Kdor sprejema potnika, plača besedo po 1 Din. — Vse oglašne besede, ki se dajajo na štiro ali za štiro pa 5 Din. (5)

Potnike

Imamo za vso družbo, ki posejajo trgovine s harvami in kolonijalnimi blagom, za prodajo potrebne predmeta. Visoke provizije. V postojni pridno samo gospodje, ki so že potovali. Predstaviti se je pri Galin, Zagreb, Ilia 15.

Zasluge

Kdor išče zasluge, plača za vsako besedo 50 par; za dajanje naslova ali za štiro 3 Din. — Kdor nudi zasluge, plača za vsako besedo 1 Din. — Za dajanje naslova ali za štiro pa 5 Din. (3)

Zastopstva

na Ljubljano in okolice, event. zalogo, ker imam lep trg. lokal in skladišča. Prevažam po dogovoru. Ponudbe na ogl. oddelku »Jutra« pod »Vpeljan, in« teligenent, resen trgovec. 21624-3

Službo dobi

Vsaka beseda 50 par; za dajanje naslova ali za štiro pa 3 Din. (1)

Dekle

srbskih let, snatno, ki zna kuhati in šivati ter je spretno v pospravljanju — sprejemem takoj ali pozneje. Drogierja Hermes, Miklošičeva cesta št. 30. 21675-1

Praktikanta

zdravstvena, ki ima srednje šole, sprejemem kot pomožni moč. Prednost imajo iz Kranja. Prejme na ogl. oddelku »Jutra« pod »Marijiv« 21640-1

Natakarico

mlado, čisto, sprejme kavarno »Slavica«, Zagreb. — Ponudbe s fotografijo. 21663-1

Učenko

s znanjem nemškega jezika, od 14—16 let staro, pošlano in marljivo, iščem za bolnice, učilnico, — Franjo Rytir, Salon crkva, Sarejevo, Aleksandrova 52. 21671-1

Vajenca

s primerno predzobrazbo za trgovine s mešanim blagom sprejme Elza Lenčak, Poljanska cesta 73. 21730-1

Poslovodjo

smotnega karjere, sprejemem takoj za večje trgovine s mešanim blagom. Stanovanje na razpolago. Ponudbe na ogl. oddelku »Jutra« pod »Vestem po« slovodja 3333. 21736-1

Dobrega fotografa

pomočnika sprejemem. Pismene ponudbe pod štiro »Ves do« štira. 21777-4

Manikerico

prvo vrstno, s večletno pomožniško prakso išče salen J. Holc, damski frizer, Rog. Slatina. Nastop takoj ali s 1. julijem. 21757-1

Mesar. pomočnika

sprejemem. Musar Jecip, Sv. Petra c. 61. 22230-1

Učenko

pošteno, marljivo, žedne znanosti sprejemem v trgovino stekla in porcelana. Vsa okirba razen obleke v hiši. Ferd. Hiebl, steklo, porcelan, Kranj. 22162-1

Edgar Rice Burroughs;

Tarzan, kralj džungl

268

Pri drugi priliki je šlo za stavo, ali se upa sam ubiti leva. Gol se je odpravil v džunglo, oborožen samo s svojim nožem in vrvo. Izkušnje njegovih divjaških let so mu pomagale, da je užugal zver. S strašnim zmagovalnim krikom si je naložil truplo na hrbet, se vrnil k osumljenemu naseljencem in spravil obljubljeno nagrado.

Učenca

s primerno šolsko izobrazbo sprejemem v aspejriko trgovino. Naslov v oglas. odd. »Jutra«. 22182-1

Brivsk. pomočnika

dobrega delavca v moški in ženski stroki, ki zna dobro anđulirati, iščem. Vsa okirba v hiši, plača po dogovoru, nastop takoj. Karol Doležal, brivce, Jezica 87. 22190-1

Vajenca

za soboslikarsko obrt, pridnega in poštenega, išče slikar Josko Majhenič, Volarski pot 1. 22198-1

Prodaj

Oglasim trg. snodaja po 1 Din beseda; za dajanje naslova ali za štiro 5 Din. — Oglasim socialnega snodaja vsa beseda 50 par; za dajanje naslova ali za štiro pa 5 Din. (6)

Sandale 119 Din

tamske, prou gotovni, — »Tempo«, Gladiška ul. 4 (nasproti opere). 114

Kuhinjsko kredenco

muhin in stole, vse malo rabljeno, prodam. Naslov v ogl. odd. »Jutra«. 22063-6

Pozor gospodine!

Veslo množino kruhovit drobnin prodam od 4-5 Din kg. Albin Ušakar, pekarna, Kolerijeva 4, Trnovo. 22204-6

200 raznih steklenic

prodam. Kavarna Krapč, Tabor. 22230-6

Predsobna stena

tridimna, s smar, zelo poceni napravlja. Vprašati v trgovini »Petelin«, Sv. Petra nasip, za vodo. 22236-6

Službo išče

Vsaka beseda 50 par; za dajanje naslova ali za štiro pa 3 Din. (2)

Maserka

prvo vrstna, s večletno prakso, išče za pacientje za ženske ali moške. — Pismene ponudbe na ogl. odd. »Jutra« pod štiro »Maserka«. 22151-2

Šivilska pomočnica

išče službo pri boljši šivilji. Gre tudi na delo. Ponudbe pod štiro »Za stanovanje in hrano« na ogl. odd. »Jutra«. 22169-2

Služkinja

Poštena in zanesljiva, ki razume kuhati mešičko hrano in opravljati vsa hišna dela, išče službo za taksila, plača se po delu, ponudbe se pošljo na podružnico »Jutra« na Jesenjak pod »Postojni« dekle 1000. 22150-2

1000 Din

dam tistem, ki prekrbi dobro mesto 27-letnemu maserskemu pomočniku kjerkoli. Zmožen vsa dela. Naslov v oglasnem odd. »Jutra«. 22160-2

Pridno dekle

pošteno, vajeno gostilničar, išče službo. Ponudbe na ogl. odd. »Jutra« pod »Priljubljen znanosti«. 22180-2

Stalno nameščenje

iščem kot sluga, skladiščnik, inkasat ali kaj podobnega, v potrebi polnim garancijam. Oziroma se samo na resne ponudbe. Cenjene dopise na oglasni odd. »Jutra« pod štiro »Garancija 7.000.—«. 22230-1

Več gospodinskih pomočnic

različnih sposobnosti, katere priporoča gospodinjstvo posredovalnica v Šte. Lenbergovi ul. 71. 186. 22197-2

Plačilna natakara

išče mesta v boljši restoraciji, gre tudi na sezijo. Ponudbe na ogl. oddelku »Jutra« pod »Plačilna«. 22230-2

Kuharica

gospodinska, hotelska, tudi restoracijska, s večletno izobrazbo, išče službo. Nastop takoj. Naslov v podr. »Jutra« v Mariboru. 22217-2

Dopisnik

za francoski, angleški, nemški, italijanski, srbohrvatski jezik — Slovenec — prejšnja samostojna, koncipirala trgovsko ali zasebno korespondenco, tudi literarna dela. Jezikovni udelež. Zaupna osebnost s prečenim. Naslov v oglas. odd. »Jutra«. 22231-2

Vodja lesne

industrije vsestransko vezirana pisarniška moč, zmožen skrbeti za nemške in srbohrvatske, s 25-letno prakso, komercialno in tehnično usposobljen, popolnoma samostojen in zanesljiv, želi mesto pomočnika. Cenjene dopise na ogl. odd. »Jutra« pod »Postojni« zmožen. 22232-2

Vrednote

Vsaka beseda 1 Din; za dajanje naslova ali za štiro pa 5 Din. (35)

Vsakovrstno zlato

kupeje po najvišjih cenah ČERNE — juvelir Ljubljana, Wolfova ulica 3

Lokali

Vsaka beseda 1 Din; za dajanje naslova ali za štiro pa 5 Din. (19)

Trgovino

s kurivom, dobro vpeljano, zaradi odstopanja prodam. Potrebni kapital 25.000 Din. Resni reflektanti naj pišejo na oglas. odd. »Jutra« pod »Veliki promet«. 22168-19

V najem

Vsaka beseda 1 Din; za dajanje naslova ali za štiro pa 5 Din. (17)

Trgovino

s mešanim blagom, dobro vpeljano, v prometnem kraju na delu, takoj oddam v najem. Stanovanje na razpolago. Naslov v oglas. odd. »Jutra« pod štiro »Vojta trgovina«. 21735-17

Živilska industrija

v Ljubljani, zelo dobro vpeljano, večkrat odlikovano na svetovnih razstavah, se odda s vsem inventarjem, skladišči in stanovanjem v najem zaradi bolne lastnice. Potrebni kapital za prevzem Din 60.000. Naslov v oglasnem oddelku »Jutra«. 21965-17

Gostilno

v prometnem kraju Savinjske doline, tik kolodvaz in v bližini cerkve, v hiši je tudi mesarija s klavnico in ledenico — oddam v najem agilenemu gostilničarju, oziroma mesarju. Ponudbe na ogl. oddelku »Jutra« pod »Sigurno« stanca 174. 21879-17

Koncesijo

lahko oddam, stopim s službo po dogovoru. Ponudbe pod štiro »Marjiva 300« na ogl. odd. »Jutra«. 22181-17

Dijakne sobe

Vsaka beseda 50 par; za dajanje naslova ali za štiro 3 Din. (22)

Dijakinjo

nijeloško, sprejme na stanovanje boljša rodbina. Rimska c. 3/1. 22180-22

Dijakinjo

sprejemem v dobro celotno oskrbno proti takojšnjemu posojilu 3000 Din. Ponudbe pod »Klavin« na razpolago na oglas. odd. »Jutra«. 22199-22

Stanovanje

lepo, modernizirano, s posebnim vzhodom oddam eni ali dvema boljšima osebam s 1. julijem. Pristou, Stari trg 30/1. 22174-23

Čisto sobico

s posebnim vzhodom, električno razsvetljavo oddam takoj os 1. VII. 1932 solidni gospodinjci uradnici. Trdinova 2, pritl. 22154-23

Sobo s hrano

oddam takoj. Naslov v ogl. odd. »Jutra«. 22183-23

Opremljeno sobo

veliko, sončno, oddam takoj 2 osebam ali zakoncu, na željo tudi hrano. Fran Iskra, Vile 16. 22179-23

Lepo sobo

oddam poleg opere kni stalni oseb. Naslov v ogl. odd. »Jutra«. 22191-23

Sobo

s posebnim vzhodom oddam takoj 100 Din. Zg. Siska 172. 21829-23

Opremljeno sobo

lepo, sončno, s posebnim vzhodom oddam poceni solidni oseb. Podjunska 15, Sp. Siska. 22200-23

Dvosob. stanovanje

s kabinom in pritlikalno, solčno, perkerirano in elektriko, oddam s 1. avgustom. Cena nizka. Ogleda os od 12—3. Naslov v oglasnem oddelku »Jutra«. 22190-21

Stanovanje

dvosobno, za malo družino, oddam. Naslov pove ogl. odd. »Jutra«. 22167-21

1-sobno stanovanje

veliko, snažno oddam takoj ali s 1. julijem. Vprašati Podružnico C. V. št. 43. 22173-21

2-sobno stanovanje

s pritlikalom oddam, istom oddam tudi sobo s shrambo. Solčna lega. Naslov v oglas. oddelku »Jutra«. 22158-21

3-sobno stanovanje

s elektriko in vodovodom oddam. Moste, Predovičeva ul. 9. 22225-21

Stanovanje

obstoječe iz 1. sobe in kuhinje z elektriko odda za 1. julij Tomšič, Rimska cesta 23. 22196-21

Letovišče

Pension — restavracijo v gorenškem letoviškem kraju oddam takoj v najem prvovrstni plačilni natakariji s večjo gotovino. Naslov v ogl. oddelku »Jutra«. 22175-33

Letovišče

(opremljeno stanovanje) se za 3-4 tedne poceni odda. Reflektanti naj sporočijo naslov na ogl. odd. »Jutra« v Ljubljani pod štiro »Kamnik 1404« do 24. t. m. 22168-33

Letovišče

Oddam čez poletje opremljeno sobo s shrambo kolonice v bližini Ljubljane. Naslov v oglas. odd. »Jutra«. 22212-33

Sobe išče

Vsaka beseda 50 par; za dajanje naslova ali za štiro 3 Din. (20-a)

Gospa išče

soščno snatno sobo s uporabno kopalnico, s okirbo pri gospodinjci, ki je pripravljena kuhati na poseben način (dijetno). Ponudbe pod »Za 1. avgust« na ogl. odd. »Jutra«. 22176-33a

Malo sobico

s 1. julijem išče mlad uradnik skupno s hrano in vso okirbo. Ponudbe pod »Za stalno« na oglas. odd. »Jutra«. 22193-33a

Sobo odda

Vsaka beseda 50 par; za dajanje naslova ali za štiro 3 Din. (25)

Sobo z 2 posteljama

lepo in veliko, s krasnim razgledom ter separiranim vzhodom oddam s 15. junijem le stalna gospodinja. Ogledati med 2. in 4. ure popoldne v Knafličevi ulici 13/11. 90277-33

Sostanovalca

v sobo z elektriko in posebnim vzhodom, 150 dinov mesečno. Počivke se v restavraciji »Sodec, Sv. Petra cesta«. 22150-23

Lepo, čisto sobo

oddam v Koleriji. Naslov v oglas. odd. »Jutra«. 22064-23

Gospoda

sprejemem na stanovanje s hrano ali brez. Predovičeva 42, Moste. 22170-23

Lepo veliko

z eventualno uporabo kuhinje oddam takoj ali 1. julija do konca avgusta. Naslov v oglasnem odd. »Jutra«. 22172-23

Sobo

lepo, modernizirano s posebnim vzhodom oddam eni ali dvema boljšima osebam s 1. julijem. Pristou, Stari trg 30/1. 22174-23

Čisto sobico

s posebnim vzhodom, električno razsvetljavo oddam takoj os 1. VII. 1932 solidni gospodinjci uradnici. Trdinova 2, pritl. 22154-23

Sobo s hrano

oddam poleg opere kni stalni oseb. Naslov v ogl. odd. »Jutra«. 22191-23

Sobo

s posebnim vzhodom oddam takoj 100 Din. Zg. Siska 172. 21829-23

Opremljeno sobo

lepo, sončno, s posebnim vzhodom oddam poceni solidni oseb. Podjunska 15, Sp. Siska. 22200-23

V centru

oddam sobo boljši gospodinjci. Naslov v ogl. odd. »Jutra«. 22211-23

Opremljeno sobo

lepo, s posebnim vzhodom oddam. Ogled med 2. in 4. ure. Naslov v ogl. odd. »Jutra«. 22211-23

Dva gospoda

(gospodinjci) v ali zakonski par sprejemem na stanovanje v centru mesta. Soba lepa, zračna. Poseben vzhod. Naslov v oglas. odd. »Jutra«. 22219-23

Dopisi

Vsaka beseda 3 Din; za dajanje naslova ali za štiro pa 5 Din. (24)

Abiturient

Zaradi gmetnih težko ne morem iti na univerzo! Katera gospodinja si hoče sama vzgojiti dobrega univerzitetno izobraženega moške? Ponudbe na oglas. odd. »Jutra« pod »Gorenje«. 22187-34

Milano

Blago došlo. Odgovor na ogl. odd. »Jutra« pod štiro »Milano«. 22201-34

Ženitve

Vsaka beseda 3 Din; za dajanje naslova ali za štiro pa 5 Din. (26)

Posestnik

star 39 let, rđav, mučen mizar, vdovec, želi ženo vdovo ali samko od 30 do 40 let, kmečkega statusa, gre tudi ona kmetijo kamorkoli v Sloveniji. — Pismene ponudbe na oglas. odd. »Jutra« pod »Ženitve«. 22229-25

Živali

Vsaka beseda 1 Din; za dajanje naslova ali za štiro pa 5 Din. (27)

Psica

pasme »spanjela«, črne-bele barve, s odsekanim repom. Je izginila: sliši na ime »Bela«. Kdor kaj ve o njej, se prosí, da to javi na Markič, Glince, cesta VII/3, p. VII. 22192-37

Pes volčje pasme

je ušel. Oddati ga je Podlimbarskega 36. 22227-37

Papiga

je mla. Oddati proti nagradi v Lingarjevi ul. 1/III ge. Ribičevi. 22228-37

Izgubljeno

Vsaka beseda 50 par; za dajanje naslova ali za štiro pa 3 Din. (28)

Očala in ključ

so se našli pri predstavi »Turandot«. Isto se do